

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kolmas koda laiendatud koosseisus)

18. oktoober 2023 *

Konkurents – Keelatud kokkulepped – Modafiniiliturg – ELTL artikli 101 rikkumise tuvastamise otsus – Patendivaidluste lahendamise kokkulepe – Eesmärgi tõttu konkurentsipiirang – Kvalifitseerimine – Tagajärje tõttu konkurentsipiirang – ELTL artikli 101 lõike 3 erandi tingimused – Trahvid

Kohtuasjas T-74/21,

Teva Pharmaceutical Industries Ltd, asukoht Petah Tikva (Iisrael),

Cephalon Inc., asukoht West Chester, Pennsylvania (Ameerika Ühendriigid),

esindajad: advokaadid D. Tayar, S. Ortoli ja A. Richard,

hagejad,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: G. Conte, T. Franchoo ja C. Sjödin,

kostja,

ÜLDKOHUS (kolmas koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja president F. Schalin (ettekandja), kohtunikud M. Jaeger, P. Škvařilová-Pelzl, I. Nömm ja D. Kukovec,

kohtusekretär: ametnik M. Zwozdziak-Carbonne,

arvestades menetluse kirjalikku osa,

arvestades 14. detsembri 2022. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

- 1 ELTL artikli 263 alusel esitatud hagides paluvad hagejad Teva Pharmaceutical Industries Ltd (edaspidi „Teva“) ja Cephalon Inc. tühistada Euroopa Komisjoni 26. novembri 2020. aasta otsuse C(2020) 8153 final ELTL artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 kohaldamise menetluse kohta (juhtum AT.39686-CEPHALON) (edaspidi „vaidlustatud otsus“) ning teise võimalusena tühistada trahvid või vähendada nende summat.

I. Vaidluse taust

- 2 Cephalon on Ameerika Ühendriikides asuv biofarmaatsiaettevõtja, kes tarnib nii originaalravimeid kui ka geneerilisi ravimeid kogu maailmas. Cephaloni põhitegevus hõlmab ravimite teadus- ja arendustegevust ning turuleviimist, pöörates erilist tähelepanu kesknärvisüsteemi häiretele, sealhulgas unehäiretele, valule, onkoloogiale, põletikulistele haigustele ja regeneratiivsele meditsiinile.
- 3 Teva on rahvusvaheline ravimiettevõtja, kes arendab, toodab ja turustab geneerilisi ravimeid ning uuenduslikke ja eriotstarbelisi farmaatsiatooteid, ravimite toimeaineid ja käsimüügiravimeid.
- 4 Pärast seda, kui komisjon oli teatatud koondumise 13. oktoobri 2011. aasta otsusega K(2011) 7435 (lõplik) (juhtum COMP/M. 6258. – Teva/Cephalon) heaks kiitnud, vastavalt nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määruse (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus) (ELT 2004, L 24, lk 1; ELT eriväljaanne 08/03, lk 40) artikli 6 lõike 1 punktile b, ostis Teva 2011. aasta oktoobris Cephaloni.

A. Asjaomane toode ja seda puudutavad patendid

- 5 Käesolevas kohtuasjas kõne all olev toode on modafiniili ravimi toimeainet (edaspidi „toimeaine“) sisaldavad ravimid. Modafiniil on pikaajalise soojenduskestusega stimuleeriv aine, mida kasutatakse unehäirete raviks.
- 6 Prantsuse ravimiettevõtja Lafoni laboratoorium avastas modafiniili 1976. aastal. Lafon registreeris kõigepealt oma modafiniili toote kaubamärgi Modiodal all Prantsusmaal 24. juunil 1992 ning seejärel teistes riikides kaubamärkide Provigil, Vigil või Modasomil all.
- 7 Cephalon sai 1993. aastal Lafonilt modafiniili ainuõigused ning 2001. aastal omandas lõpuks kogu äriühingu Lafon. 1997. aastal alustas Cephalon Ühendkuningriigis modafiniili müüki kaubamärgi Provigil all. 2005. aastal müüs ta modafiniili mitmes Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) riigis.
- 8 EMPs kaotasid Cephaloni erinevad riigisisesed patendid modafiniili molekuli toimeainele kehtivuse hiljemalt 2003. aastal, samal ajal kui selle toimeainega seotud andmekaitse lõppes hiljemalt 2005. aastal.
- 9 Kuigi modafiniili molekuli patendid olid kehtivuse kaotanud, olid Cephalonil veel teised patendid osakeste suuruse kohta ja muud modafiniiliga seotud patendid, mille kehtivusaeg lõppes Euroopa Majanduspiirkonnas 2015. aastal.

- 10 Ravim Provigil oli Cephaloni müügiportfellis kõige olulisem toode. Arvestades geneeriliste ravimite turule tulekut lähitulevikus ja selleks, et kaitsta oma tegevust kõnealuses valdkonnas, töötas Cephalon välja teise põlvkonna toote Nuvigil, mis põhines modafiniili toimeainel ja mille ta kavatses turule viia, et asendada alates 2006. aastast järk-järgult Provigil kõigepealt Ameerika Ühendriikides ja seejärel EMPs. Lisaks kavatses Cephalon turule viia teise modafiniilil põhineva ravimi nimega Sparlon. Lõpuks ei viinud Cephalon EMPs turule ei Nuvigilit ega Sparlonit. Lisaks ei saanud viimati nimetatud ravim Ameerika Ühendriikides luba.
- 11 2002. aasta lõpus, kui neli geneeriliste ravimite sektori äriühingut, sealhulgas Teva, taotlesid õigusnormidest tulenevat luba oma modafiniili geneeriliste ravimite turustamiseks Ameerika Ühendriikides, algatas Cephalon Ameerika Ühendriikides patendist tulenevate õiguste rikkumise menetluse.
- 12 Teva viis 2005. aasta juunis Ühendkuningriigis turule modafiniili geneerilise toote.
- 13 Pärast kirjavahetust algatas Cephalon 6. juulil 2005 High Court of Justice'is (England & Wales) (kõrge kohus (Inglismaa ja Wales), Ühendkuningriik) Teva vastu patendimenetluse ja taotles hagi tagamist, et takistada Teval müüa oma modafiniili geneerilist ravimit Ühendkuningriigis. Seejärel esitas Teva vastuhagi patendi kehtetuks tunnistamise kohta.
- 14 Enne 11. juuliks 2005 kavandatud kohtuistungit hagi tagamise taotluse kohta nõustus Teva lõpetama modafiniili geneeriliste ravimite müügi Ühendkuningriigis. Vastutasuks nõustus Cephalon andma 2,1 miljoni naelsterlingi (GBP) (ligikaudu 3,07 miljonit eurot) suuruse garantii juhuks, kui Teva peaks kohtumenetluse võitma ja tal oleks õigus nõuda hüvitist saamata jäänud tulu eest.
- 15 Läbirääkimised kompromissikokkuleppe sõlmimiseks algasid 2005. aasta novembri lõpus.

B. Vaidlusalune kokkulepe

- 16 Cephalon ja Teva sõlmisid 8. detsembril 2005 kompromissikokkuleppe. Kompromissikokkuleppe sõlmiti ka nendega seotud ettevõtjate suhtes ja see jõustus 4. detsembril 2005.
- 17 Kompromissikokkuleppes on muu hulgas artiklis 2 ette nähtud, et Teva võtab kohustuse, et ta ei sisene sõltumatult modafiniiliturule ega konkureeri seal Cephaloniga (edaspidi „konkurentsikeelu tingimus“) ning ei vaidlusta Cephaloni modafiniili patente (edaspidi „vaidlustamiskeelu tingimus“) (edaspidi koos „piiravad tingimused“).

Kompromissikokkuleppe artiklid 2.2–2.6 sisaldavad mitut lepet, mis puudutavad järgmist:

- Teva annab Cephalonile litsentsi Teva intellektuaalomandi õiguste suhtes;
- Cephalon annab Tevale litsentsi kasutada andmeid nimetusega CEP1347, mis on Cephaloni osalusel Parkinsoni tõve ravi uuringute raames välja arendatud;
- Teva tarnib Cephalonile modafiniili toimeainet;
- Cephalon teeb makseid Tevale välditud kohtukulude eest;
- Teva turustab Ühendkuningriigis Cephaloni tooteid.

- 18 Samuti on kompromissikokkuleppe artiklis 3 Tevale antud geneerilisi ravimeid puudutavad õigused. Selle artikli kohaselt annab Cephalon Tevale lihtlitsentsi oma modafiniili geneerilise ravimi turuleviimiseks, sh EMPs alates 2012. aastast (või varem, kui mis tahes ettevõtja toob turule mõne modafiniili geneerilise ravimi).
- 19 Vastavalt kompromissikokkuleppe artiklile 4 kohustusid Teva ja Cephalon viivitamata lõpetama oma modafiniiliga seotud kohtuvaidlused Ameerika Ühendriikides ja Ühendkuningriigis.
- 20 Kompromissikokkuleppe sisaldab ka summasid või tasusid, mis on seotud eespool punktides 17 ja 18 nimetatud erinevate lepetega.

C. Vaidlustatud otsus

- 21 Komisjon võttis 26. novembril 2020 vastu vaidlustatud otsuse.
- 22 Komisjon leidis, et hagejad on rikkunud ELTL artiklit 101 ja EMP lepingu artiklit 53, osaledes farmaatsiasektoris vaidluste lahendamise kokkuleppes vastupidise makse eest. Rikkumine hõlmas Saksamaad, Austriat, Belgiat, Bulgaariat, Küprost, Taanit, Hispaaniat, Soomet, Prantsusmaad, Kreekat, Ungarit, Iirimaa, Islandit, Itaaliat, Lätit, Liechtensteini, Leedut, Luksemburgi, Norrat, Madalmaid, Poolat, Portugali, Rumeeniat, Ühendkuningriiki, Slovakkia ja Rootsi ning kestis 4. detsembrist 2005 kuni 12. oktoobrini 2011, välja arvatud Bulgaaria ja Rumeenia puhul, kus rikkumine algas 1. jaanuaril 2007, ning Ungari puhul, kus rikkumine lõppes 14. juunil 2011 (vaidlustatud otsuse artikkel 1).
- 23 Eespool nimetatud rikkumise eest määras komisjon Cephalonile ja Tevale trahvid summas vastavalt 30 480 000 eurot ja 30 000 000 eurot (vaidlustatud otsuse artikkel 2).

II. Poolte nõuded

- 24 Hagejad paluvad Üldkohtul:
- tühistada vaidlustatud otsus tervikuna;
 - teise võimalusena tühistada neile määratud trahvid;
 - kolmanda võimalusena vähendada Tevale määratud trahvi oluliselt;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 25 Komisjon palub Üldkohtul:
- jätta hagi rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejatelt.

III. Õiguslik käsitus

A. Vaidlustatud otsuse tühistamise või osalise tühistamise nõue

- 26 Hagejad esitavad neli väidet. Esimese väite kohaselt rikkus komisjon õigusnormi ja tegi faktivea, kui ta kvalifitseeris kompromissikokkuleppe oma eesmärgi tõttu konkurentsipiiranguks. Teise väite kohaselt on rikutud õigusnormi ja tehtud faktiviga, kuna komisjon kvalifitseeris kompromissikokkuleppe tagajärje tõttu konkurentsipiiranguks. Kolmas väide, mis on esitatud teise võimalusena, puudutab ELTL artikli 101 lõike 3 väärta kohaldamist. Neljanda väitega, mis on samuti esitatud teise võimalusena, paluvad hagejad lõpuks tühistada neile määratud trahvid või vähemalt tühistada Tevale määratud trahv suures osas.

1. Esimene väide, et on rikutud õigusnormi ja tehtud faktiviga, kuna komisjon kvalifitseeris kompromissikokkuleppe selle eesmärgi tõttu konkurentsipiiranguks

- 27 Esimeses väites heidavad hagejad komisjonile ette, et ta on õigusnormi rikkunud ja teinud faktivea, kvalifitseerides kompromissikokkuleppe selle eesmärgi tõttu konkurentsipiiranguks.
- 28 Hagejad väidavad, et komisjon moonutas 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsuses Generics (UK) jt (C-307/18, EU:C:2020:52) täpsustatud kahte kumulatiivset kriteeriumi. Sellest kohtuotsusest tuleneb, et kompromissikokkuleppe, mis näeb ette väärtuse üleandmise, saab kvalifitseerida eesmärgi tõttu piiranguks üksnes siis, kui esiteks väärtuste üleandmine „on seletatav üksnes nii patendiomaniku kui ka väidetava rikkuja ärihuvi mitte konkureerida võrdsetel alustel“, ja teiseks ei kaasne kokkuleppega „kindlad konkurentsi soodustavad tagajärjed, mis annavad alust mõistlikult kahelda, kas see kahjustab konkurentsi piisaval määral“.
- 29 Käesolev väide jaguneb neljaks osaks. Esimeses osas väidavad hagejad, et eespool punktis 28 mainitud esimest kriteeriumi tuleb mõista nii, et see viitab asjaolule, et „igal äritehingul on muu usutav selgitus kui turu jagamine“. Hagejad heidavad aga komisjonile ette, et ta asendas selle kriteeriumi vastupidise olukorra kriteeriumiga, mille kohaselt tehakse kindlaks, kas hagejad oleksid teinud samu tehinguid samadel tingimustel juhul, kui kompromissikokkulepet ei oleks sõlmitud. Teises väiteosas heidavad hagejad komisjonile ette, et ta ei täitnud seda kriteeriumi, kuna ta ei lükanud ümber haldusmenetluses hagejate esitatud tõendeid, mis näitasid, et iga tehing oli seletatav muude teguritega kui poolte huvi mitte konkureerida võrdsetel alustel. Lisaks väidavad hagejad kolmandas osas, mis puudutab eespool punktis 28 nimetatud teist kriteeriumi, et kompromissikokkuleppel olid „kindlad konkurentsi soodustavad tagajärjed“, nähes ette Teva varajase turule sisenemise. Lõpuks heidavad hagejad neljandas väiteosas komisjonile ette, et ta tegi vigu kompromissikokkuleppe konteksti ja tingimuste hindamisel.

a) Esimese väite esimene osa, et kohaldati väärta õiguslikku kriteeriumi

- 30 Hagejate sõnul moonutas komisjon 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsuses Generics (UK) jt (C-307/18, EU:C:2020:52) kehtestatud kriteeriumi, mida kinnitati 25. märtsi 2021. aasta kohtuotsusega Lundbeck vs. komisjon (C-591/16 P, EU:C:2021:243), kahel põhjusel, nimelt esiteks kaldudes kõrvale 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsuse Generics (UK) jt (C-307/18, EU:C:2020:52) otsesest juhisest, et mõistlik tasu, mida originaalravimite tootja maksab

geneeriliste ravimite tootjale pakutavate teenuste või tarnitavate toodete eest, välistab eesmärgi tõttu rikkumise tuvastamise, ja teiseks võttes vastu ja kohaldades vastupidise olukorra kriteeriumi, mis kuulub tagajärje tõttu esineva rikkumise analüüsi juurde.

- 31 Hagejad viitavad käesoleva väite teises osas esitatud argumentidele ja väidavad, et iga kompromissikokkuleppes nimetatud äritehing oli piiravatest tingimustest sõltumata põhjendatud ja sellel oli „usutav“ selgitus, milleks ei ole „üksnes“ vastusooritus selle eest, et Teva siseneb modafiniiliturule hilinemisega.
- 32 Lisaks ei ole vastupidise olukorra analüüsi kohaldamine väidetava eesmärgi tõttu konkurentsipiirangu hindamisel kooskõlas kohtupraktikaga. Vastupidise olukorra stsenaariumi analüüs on keeruline ülesanne, mille puhul tuleks arvesse võtta mitte ainult kokkuleppe õiguslikku ja majanduslikku konteksti selle sõlmimise hetkel, vaid ka kõiki hilisemaid hinnanguid. Peale selle tehakse vastupidise olukorra analüüsi siis, kui kokkuleppeid hinnatakse oma tagajärje tõttu konkurentsipiiranguna. Euroopa Kohus ei kohaldanud vastupidise olukorra kriteeriumi 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsuses Generics (UK) jt (C-307/18, EU:C:2020:52), vaid kohaldas lihtsat faktilist kriteeriumi, mis nõuab usutavat selgitust tegelikult sõlmitud kaubanduskokkulepete kohta.
- 33 Komisjon tegi nende sõnul samuti vea, kui ta hindas kompromissikokkuleppes sisalduvaid äritehinguid kui ühte „tervikut“, „sõltumata iga leppe täpsest suurusest ja tegelikust panusest koguväärtuse üleandmisel“. Seetõttu jätab komisjon tähelepanuta 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsuse Generics (UK) jt (C-307/18, EU:C:2020:52) panuse, mille kohaselt tuleb hinnata iga väidetavat väärtuse üleandmist, et leida muu usutav selgitus kui üksnes vastusooritus piiravate tingimuste eest.
- 34 Repliigis heidavad hagejad komisjonile ette õigusnormi rikkumist, kuna ta tugines vaidlustatud otsuses üksnes subjektiivsetele tõenditele, kuigi kohtupraktikast tuleneb, et eesmärgi tõttu rikkumise sai tuvastada üksnes objektiivsete tegurite alusel. Komisjon jättis tähelepanuta tasu objektiivse mõistlikkuse, kaubanduskokkulepete kaubandusliku eesmärgi ja nende üle toimunud läbirääkimiste konteksti.
- 35 Lõpuks rikkus komisjon õigusnormi tõendamiskoormise osas, kui ta nõudis pooltelt, et nad esitaksid subjektiivse tõendi selle kohta, et nad oleksid kõnealused tehingud teinud vastupidise olukorra stsenaariumi korral, kui kompromissikokkulepet ei oleks sõlmitud ja kohtumenetlus oleks jätkunud. Kuid see tõendamiskoormis lasub komisjonil. Lisaks annavad asjaolude asetleidmise ajast pärit tõendid ja komisjonile esitatud ekspertaruanded ärikokkulepete kohta usutava selgituse, mida komisjon ei saa tagasi lükata, kui puudub märkimisväärne vastupidine kogemus.
- 36 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.
- 37 Kohtupraktikast tuleneb, et mõistet „eesmärgi tõttu konkurentsipiirang“ on võimalik kohaldada vaid teatud liiki koostööle ettevõtjate vahel, mis juba oma laadi tõttu kahjustab tavapärast konkurentsi nii piisaval määral, et võib järeldada, et selle tagajärje ei ole vaja kontrollida (vt selle kohta 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Generics (UK) jt, C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 38 Mis puudutab täpsemalt kompromissikokkuleppele sarnaseid kokkuleppeid sellistes vaidlustes, mis käsitlevad üldkasutatavaks muutunud toimeaine valmistamisprotsessi hõlmavat patenti, ja mis on sõlmitud originaalravimite tootja ja mitme geneeriliste ravimite tootja vahel ning mille tagajärjel lükkub geneeriliste ravimite turule tulek edasi vastutasuks rahaliste või mitterahaliste väärtuste üleandmise eest esimeselt ettevõtjalt teistele ettevõtjatele, siis on Euroopa Kohus otsustanud, et selliseid kokkuleppeid ei saa kõikidel juhtudel pidada „eesmärgi tõttu piiranguteks“ ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses (vt selle kohta 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Generics (UK) jt, C-307/18, EU:C:2020:52, punktid 84 ja 85).
- 39 Siiski tuleb „eesmärgi tõttu piiranguks“ kvalifitseerida juhud, kui asjaomase kompromissikokkuleppe analüüsimisel ilmneb, et kokkuleppes ette nähtud väärtuse üleandmine on seletatav üksnes nii patendiomaniku kui ka väidetava rikkuja ärihuvi mitte konkureerida võrdsetel alustel, kuna kokkulepped, millega konkurendid teadlikult asendavad konkurentsiriskid omavahelise praktilise koostööga, on ilmselgelt kvalifitseeritavad „eesmärgi tõttu piiranguks“ (vt selle kohta 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Generics (UK) jt, C-307/18, EU:C:2020:52, punktid 83 ja 87).
- 40 Selle analüüsimiseks tuleb igal üksikjuhtumil hinnata, kas geneeriliste ravimite tootjale originaalravimite tootja tehtud väärtuse üleandmise positiivne netojääk on piisavalt suur, et tõepoolest ajendada geneeriliste ravimite tootjat loobuma asjaomasele turule sisenemisest ning seega originaalravimite tootjaga võrdsetel alustel konkureerimast, ilma et oleks nõutav, et see positiivne netojääk peab tingimata olema suurem kasumist, mida geneeriliste ravimite tootja oleks saanud, kui ta oleks patendivaidluse võitnud (vt selle kohta 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Generics (UK) jt, C-307/18, EU:C:2020:52, punktid 93 ja 94).
- 41 Sellest tuleneb, et niisuguste kokkulepete nagu kompromissikokkuleppe kvalifitseerimine „eesmärgi tõttu piiranguks“ eeldab, et hinnatakse kokkulepete iseloomulikke tunnuseid ja selle pinnalt järeldatakse, et kokkulepe võib olla konkurentsile eriti kahjulik, kusjuures see hindamine toimub vajaduse korral pärast nende kokkulepete, nende eesmärkide ning majandusliku ja õigusliku konteksti üksikasjalikku analüüsi, milles võetakse eriti arvesse üleantava väärtuse summat (vt selle kohta 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Generics (UK) jt, C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 89).
- 42 Käesolevas asjas nähtub vaidlustatud otsuse 5. jaost ja täpsemalt põhjendustest 544–580, et komisjon selgitas olemasoleva kohtupraktika, sealhulgas eespool punktis 37 ja järgnevates punktides viidatud kohtupraktika alusel, millise analüüsi peab ta tegema. Vaidlustatud otsuse 6. jaos hindas ta vastavalt kohtupraktikale ja 5. jaos esitatud põhimõtetele, kas kompromissikokkuleppes ette nähtud tehingud ja nendega seotud väärtuse üleandmine olid Teva jaoks stiimul nõustuda piiravate tingimustega.
- 43 Niisiis nähtub punktis 37 ja järgnevates punktides toodud kohtupraktikast, et tuleb anda üldine hinnang, mis hõlmab asjaomaste poolte huve ja stiimuleid, et kontrollida, kas kompromissikokkuleppes sisalduvad äritehinguid – mis on mainitud eespool punktis 17 – võis põhjendada muul viisil kui nii patendiomaniku kui ka väidetava rikkuja ärihuvi mitte konkureerida võrdsetel alustel.
- 44 Sellega seoses tuleb märkida – millele hagejad pealegi vastu ei vaidle –, et väärtuse üleandmine geneeriliste ravimite tootjale võib toimuda erinevates vormides, nagu otsene või kaudne makse, mis on osa originaalravimite tootja ja geneeriliste ravimite tootja vahelistest äritehingutest. Niisugune äritehing võib seega anda geneeriliste ravimite tootjale eeliseid, mida ta tavapärastes

turutingimustes ei saaks, kas seetõttu, et sellist tehingut ei oleks tavapärastel turutingimustel tehtud, või seetõttu, et tehing oleks tehtud tavapärastest turutingimustest soodsamatel tingimustel. Lisaks tuleb märkida, et tavapärastel turutingimustel ei ole levinud see, et vastutasuks tehingu eest on konkurentsikeelu ja vaidlustamiskeelu kohustus.

- 45 Järelikult oli komisjon kohustatud kontrollima, kas kompromissikokkuleppes silmas peetud äritehinguid oleks samuti saanud sõlmida sama soodsatel tingimustel ilma piiravate tingimusteta. Nimelt, kui komisjon suudab tuvastada, et kõnealuseid tehinguid ei oleks sõlmitud või neid ei oleks sõlmitud sama soodsatel tingimustel ilma piiravate tingimusteta, siis võib sellest järeldada, et nende tehingute ainus selgitus on kõnealuse patendiomaniku ja väidetava rikkuja ärihuvi mitte konkureerida võrdsetel alustel.
- 46 Selleks et teha kindlaks, kas iga äritehingu ainus usutav selgitus oli ajendada Tevat nõustuma piiravate tingimustega ja seega loobuma Cephaloniga võrdsetel alustel konkureerimisest või kas neid tehinguid oleks igal juhul tehtud tavapärastel turutingimustel, pidi komisjon võrdlema seda, mis tegelikult toimus, ja seda, mis oleks toimunud piiravate tingimuste puudumisel. Sellest tuleneb, et argument, mille kohaselt komisjon kohaldas vale vastupidise olukorra analüüsi, tuleb põhjendamatus tõttu tagasi lükata.
- 47 Samuti, vastupidi sellele, mida väidavad hagejad, ei võrdu komisjoni kohaldatud õiguslik kriteerium vastupidise olukorra analüüsiga, mida kasutatakse siis, kui hinnatakse kokkuleppeid, mis on piirangud oma tagajärje tõttu.
- 48 Komisjon analüüsis üksnes seda, kas kõnealuseid äritehinguid oleks sõlmitud ilma piiravate tingimusteta, et kontrollida, kas need olid Teva jaoks stiimuliks, et loobuda Cephaloniga võrdsetel alustel konkureerimisest.
- 49 Nagu nähtub eespool punktis 37 ja sellele järgnevatel punktides viidatud kohtupraktikast, ei ole hinnangu eesmärk, mis tuleb läbi viia selleks, et teha kindlaks, kas kokkuleppe saab kvalifitseerida „eesmärgi tõttu piiranguks“ või mitte, tuvastada ega määrata kindlaks mingi tegevuse konkurentsivastaseid tagajärgi, vaid üksnes määratleda selle objektiivne raskusaste, mis võib nimelt põhjendada seda, et selle tagajärgi ei tule hinnata (vt selle kohta 25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Arrow Group ja Arrow Generics vs. komisjon, C-601/16 P, ei avaldata, EU:C:2021:244, punkt 86).
- 50 Asjaolu, et see hinnang tuleb olenevalt olukorrast anda pärast seda, kui on üksikasjalikult analüüsitud asjasse puutuvat kokkulepet ja eriti selles ette nähtud väärtuste üleandmise stimuleerivat mõju, aga ka selle eesmärgi ning majanduslikku ja õiguslikku konteksti, millesse see kuulub, ei tähenda samuti, et hinnatakse kokkuleppe konkurentsivastaseid tagajärgi turule. See eeldab üksnes keeruliste kokkulepete endi igakülgset ja põhjalikku hindamist mitte ainult selleks, et välistada nende kvalifitseerimine „eesmärgi tõttu piiranguks“, kui tekib kahtlus selles, kas need kahjustavad konkurentsi piisavalt, vaid ka selleks, et vältida olukorda, et kokkulepped võiksid jääda sellest kvalifikatsioonist kõrvale ainuüksi nende keerukuse tõttu, ja isegi kui nende põhjalik analüüs näitab, et need on objektiivselt piisavalt konkurentsi kahjustavad (25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Arrow Group ja Arrow Generics vs. komisjon, C-601/16 P, ei avaldata, EU:C:2021:244, punkt 87).
- 51 Mis puudutab hagejate argumenti, et eesmärgi tõttu piirangu kriteerium, mida komisjon vaidlustatud otsuses kohaldas, on vastuolus 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsusega Generics (UK) jt (C-307/18, EU:C:2020:52), kuna igal aktsessoorsel tehingul on mõistlik tasu, mida

originaalravimite tootja maksab geneeriliste ravimite tootjale osutatud teenuste või tarnitud toodete eest, siis tuleb märkida, et selles kohtuotsuses ei välistanud Euroopa Kohus tõepoolest seda, et teatud juhtudel ei saa kvalifitseerida „eesmärgi tõttu piiranguks“ sellist kompromissikokkulepet, millega kaasneb rahalise või mitterahalise väärtuse üleandmine. Nii oleks see juhul, kui nimetatud väärtuse üleandmine võib osutada põhjendatuks, see tähendab kokkuleppe poolte õiguspärastele eesmärkidele vastavaks ja rangelt vajalikuks. Siiski tuleb tõdeda, et seda küsimust tuleb analüüsida käesoleva väite teise osa raames, milles hagejad väidavad, et kompromissikokkuleppele lisaks tehtud tehingutel oli muu usutav selgitus kui see, et need olid üksnes vastutasu piiravatele tingimustele.

- 52 Mis puudutab väidet, et komisjon tugines vaidlustatud otsuses antud hinnangus üksnes poolte subjektiivsele tahtele, siis tuleb meenutada, et selleks, et hinnata, kas kokkulepe sisaldab „eesmärgi tõttu“ piirangut, tuleb tähelepanu pöörata selle sätete sisule, sellega taotletud eesmärkidele ning majanduslikule ja õiguslikule kontekstile, millesse see kuulub. Kohtupraktikast ilmneb samuti, et kuigi selle kindlakstegemisel, kas kokkulepe kujutab endast piirangut, ei ole poolte tahe vajalik asjaolu, ei keela mitte miski konkurentsiasutustel või liikmesriigi ja liidu kohtutel seda arvesse võtta (vt 2. aprilli 2020. aasta kohtuotsus *Budapest Bank jt, C-228/18, EU:C:2020:265*, punkt 53 ja seal viidatud kohtupraktika). Küsimust, kas komisjon tugines oma hinnangus ainult subjektiivsetele teguritele, analüüsitakse käesoleva väite teise osa raames.
- 53 Mis puudutab tõendamiskoormist, siis peab komisjon tõendama, et asjaomases kontekstis tekitasid kompromissikokkuleppe raames sõlmitud konkurentsikeelu ja vaidlustamiskeelu tingimused kokkuleppe, mis oma eesmärgi tõttu piirab konkurentsi, ning tõendama seega, et selle kokkuleppe hindamisest ilmneb, et sellega ette nähtud väärtuse üleandmist selgitab üksnes patendiomaniku ja väidetava rikkuja ärihuvi mitte konkureerida võrdsetel alustel (vt eespool punktis 39 viidatud kohtupraktika).
- 54 Kuid vastupidi sellele, mida väidavad hagejad, saab komisjon tugineda üksnes õiguslikele ja majanduslikele asjaoludele, mida võeti arvesse läbirääkimistel, mille tulemusel sõlmiti kompromissikokkulepe, sealhulgas äritehingute puhul. Kompromissikokkuleppe sõlmimisest hilisemad asjaolud ei saa olla osa asjakohasest raamistikust, kuna pooled ei oleks saanud neid arvesse võtta, kui nad otsustasid selle lepingu sõlmida.
- 55 Kuivõrd hagejad väidavad, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal puudus liidu õiguses praktika, mille alusel kvalifitseerida kõnealune kokkulepe „eesmärgi tõttu piiranguks“, siis piisab, kui viidata 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsusele *Generics (UK) jt (C-307/18, EU:C:2020:52)* ja 25. märtsi 2021. aasta kohtuotsusele *Lundbeck vs. komisjon (C-591/16 P, EU:C:2021:243)*. Nimelt selgitas Euroopa Kohus esimeses nendest kohtuotsustest, millistel tingimustel tuleb kompromissikokkulepe kvalifitseerida „eesmärgi tõttu piiranguks“. Teise kohtuotsuse punktis 130 täpsustas Euroopa Kohus, et ei ole absoluutselt nõutud, et komisjon oleks sama liiki kokkuleppeid juba kritiseerinud, selleks et need saaks lugeda oma eesmärgi tõttu konkurentsipiiranguks, isegi kui need on sõlmitud sellises spetsiifilises kontekstis nagu intellektuaalomandi õigused. See argument ei saa järelikult olla edukas.
- 56 Mis puudutab argumenti, et komisjon hindas äritehinguid kui „tervikut“, siis selles staadiumis piisab esiteks märkimisest, et kompromissikokkuleppes sisalduvad äritehingud sõlmiti ühe tervikuna. Asjaolu, et kompromissikokkulepe ja sellega kaasnevad tehingud sõlmitakse samal päeval või et nende vahel on lepinguline seos, näitab eriti selgelt, et need kokkulepped kuuluvad samasse lepingulisse raamistikku. Sellises olukorras esineb oht, et ärikokkuleppe sidumisel kompromissikokkuleppega – mis sisaldab turustamiskeelu ja vaidlustamiskeelu tingimusi, mis

iseenesest on konkurentsi piiravad – on tegelik eesmärk see, et äritehingu katte all, mis võtab olenevalt olukorrast keerulise lepingulise skeemi vormi, ajendatakse geneerilisi ravimeid tootvat äriühingut alluma nendele tingimustele aktsessoorses kokkuleppes ette nähtud väärtuse üleandmise abil. Selles kontekstis, nagu on juba märgitud eespool punktis 45, on komisjoni läbiviidava hinnangu üks osa küsimus, kas tehing oleks sõlmitud ka tavapärastel turutingimustel. Teiseks tuleb märkida, et pärast sellist hindamist on oluline kõigi tehingute raames toimunud väärtuse üleandmise positiivne netojääk, nagu nähtub eespool punktis 40 viidatud kohtupraktikast.

- 57 Eeltoodust tuleneb, et kui välja arvata teatud argumendid, mida analüüsitakse käesoleva väite teises osas, tuleb esimese väite esimene osa põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

b) Esimese väite teine osa

- 58 Esimese väite teises osas väidavad hagejad, et kompromissikokkuleppe kõrval sõlmitud tehingutel oli muu usutav selgitus kui see, et need olid üksnes vastutasu piiravate tingimuste eest.
- 59 Iga tehingu alus ei ole mitte Teva toodetud modafiniili geneeriliste ravimite turule sisenemise üle peetud läbirääkimiste areng, vaid pigem mõlema poole õiguspärased ärivajadused, mis on nõuetekohaselt dokumenteeritud ja mis eksisteerisid juba varem. Hagejate sõnul oli iga tehingu puhul Teva või Cephalon olnud kas ainus osapool, kellega oli võimalik tehingut teha (nagu Teva intellektuaalomandi õigused modafiniilile ja Cephaloni kliinilised andmed), või potentsiaalne partner, kellel on ainulaadne ja asjakohane kogemus (näiteks Teva modafiniili toimeaine tootmisvõimsus või Teva turustamisplatvorm Ühendkuningriigis).
- 60 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.
- 61 Hagejate esitatud etteheiteid silmas pidades tuleb kõigepealt kontrollida, kas komisjon on iga kompromissikokkuleppes ette nähtud äritehingu puhul teinud hindamisvea, kui ta järeldas, et nimetatud tehingu eesmärk oli aidata Cephaloni väärtuse üleandmist Tevale vastutasuks selle eest, et Teva kohustus mitte siseneda sõltumatult geneeriliste ravimite turgudele ja mitte konkureerima Cephaloniga modafiniiliturul.

1) Teva intellektuaalomandi õiguste litsents modafiniilile

- 62 Kompromissikokkuleppe artikli 2.2 alusel nõustus Cephalon ostma Tevalt viimase intellektuaalomandi õiguste (liht)litsentsi kogusummas 125 miljonit USA dollarit ehk ligikaudu 92,9 miljonit eurot.
- 63 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 864 järeldas komisjon, et Teva sai arvestatava väärtuse, kui ta võõrandas oma intellektuaalomandi õiguste litsentsi Cephalonile. Cephaloni kohta täpsustas komisjon, et teda ei huvitanud Teva intellektuaalomandi õiguste omandamine, tal ei olnud enne kompromissikokkuleppe sõlmimist mingit tegelikku vajadust neid omandada ning tal ei olnud mingit huvi maksta suuri summasid intellektuaalomandi õiguste litsentsi eest, millel ei olnud tema jaoks väärtust või millel on üksnes piiratud väärtus. Komisjoni sõnul viitavad asjaolud seega tugevalt sellele, et Cephalon ei oleks üldse seda tehingut sõlminud, või igal juhul ta ei oleks kompromissikokkuleppe puudumise korral seda teinud samadel tingimustel, ning et tehingu eesmärk oli, et Cephalon annab Tevale üle väärtuse vastutasuna selle eest, et viimane võttis kohustuse mitte siseneda sõltumatult modafiniiliturule ja mitte konkureerida Cephaloniga

võrdsetel alustel. Komisjon leidis ka, et muud poolte selgitused tehingu kohta ei olnud usutavad. Teva intellektuaalomandi õiguste litsents tähendas seega põhjendamatut väärtuse üleandmist Tevale, mida viimane ei oleks saanud ilma kompromissikokkuleppeta.

- 64 Hagejad vaidlevad vastu vaidlustatud otsuses esitatud komisjoni hinnangule, mille kohaselt ei pidanud Cephalon kompromissikokkuleppe sõlmimise ajal Teva intellektuaalomandi õigusi tõsiseks ohuks ega olnud kunagi varem näidanud üles mingit huvi nende omandamise vastu.
- 65 Hagejate sõnul näitavad teaduslikud tõendid, et Cephaloni modafiniiltooteid võis pidada vastuolus olevaks Teva Ameerika patenditaotlusega modafiniili „III kuju“ (2000. aastal loodud modafiniili kristalne kuju, mis avaldati 2002. aastal) kohta.
- 66 Cephaloni asepresident M., kes samuti tegeleb ülemaailmse teadus- ja arendustegevusega keemia vallas, oli pärast nende taotlustega tutvumist olnud kohe huvitatud Teva taotlustest modafiniili polümorfsed kuju kohta. Seejärel tellis Cephalon Crystallics BV-lt uuringu, mis lõpetati 2003. aasta märtsis, sai Roueni Ülikooli (Prantsusmaa) professori C. 2004. aastal läbi viidud uuringu tulemused ning Solid State Chemical Information, Inc-i (SSCI) 2006. aasta jaanuaris läbi viidud uuringu esialgsed tulemused.
- 67 Nende uuringutega soovis Cephalon teada seda, kas tema enda protsessid loovad polümorfsed kujusid, millele Teva tugineb, ja seda, kui tõenäoline on, et kaubandusliku tootmisprotsessi ajal võib alles jääda teatud kogus III kuju.
- 68 Hagejate sõnul andsid 1995.–2005. aastani Cephaloni kogutud teaduslikud tõendid järk-järgult kaalukamaid andmeid, millest ilmnis patendist tulenevate õiguste rikkumise oht.
- 69 Lisaks väidavad hagejad, et Cephalon kasutas ka eksperdihinnangut, mille oli esitanud professor M. Massachusetts Institute of Technologyst (MIT), kes järeldas, et Cephalonil on oht, et Teva patenditaotluste esemeks olevat III kuju avastatakse tema lõpptootes. Hagejad väidavad eelkõige järgmist:
- Teval oli suur võimalus võita kõik kohtumenetlused või „sekkumismenetlused“ United States Patent and Trademark Office’is (Ameerika Ühendriikide patendi- ja kaubamärgiamet), kes seadis kahtluse alla tema patendiõigused III kujule, mistõttu komisjon ei oleks pidanud seadma kahtluse alla Cephaloni kaubanduslikku hinnangut selle riski kõrvaldamise kohta;
 - asjaolu, et Cephalon oli Provigili Ameerika Ühendriikides turule viinud enne Teva patenditaotluse prioriteedikuupäeva, ei leevendanud Cephalonile tekkivat riski, nagu komisjon ekslikult väidab;
 - komisjoni väide, et puudus patendist tulenevate õiguste rikkumise oht, kuna Cephalon ei tuvastanud 2005. aasta detsembris oma lõpptootes III kuju, ei võta arvesse teaduse arengutaset;
 - mis puudutab dokumentide puudumist, siis on Ameerika Ühendriikides tavaline, et patendist tulenevate õiguste rikkumise küsimusi ei dokumenteerita, kuna kardetakse, et neid dokumente kasutatakse menetluses mitte ainult õiguste rikkumise tõendamiseks, vaid ka tahtliku rikkumise tuvastamiseks, mis võib hüvitist kolmekordistada;
 - Cephaloni poolt Teva intellektuaalomandi õiguste litsentsilepingu alusel võlgnetavad tasud olid mõistlikud ja komisjon ei ole tõendanud vastupidist.

- 70 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.
- 71 Vaidlustatud otsusest nähtub, et komisjon põhjendas oma järeldust, mille kohaselt Teva intellektuaalomandi õiguste litsentsiga kaasnes Tevale põhjendamatu väärtuse üleandmine (vt eespool punkt 63), eelkõige ühelt poolt tõenditega, mis pärinesid samast ajast, kui kompromissikokkulepe sõlmiti, ja mis näitavad, et Cephalon ei tajunud tegelikult mingit ohtu Teva intellektuaalomandi õigustest ega olnud varem näidanud üles huvi nende omandamise vastu, ning teiselt poolt asjaoluga, et Cephalon ei olnud näidanud üles mõistlikku hoolsust.
- 72 Toimiku kohaselt teadis Cephalon alates 2002. aastast, et Teva on esitanud patenditaotluse III kuju kohta, et Cephaloni lõpptootes võis teatud juhtudel tuvastada teatud koguse kujusid, et III kuju võib ühendada kahte I kuju kristalli (see tähendab modafiniili I ja III kuju „aheldamist“) ning et III kuju võib olla patendi objekt. Sellegipoolest ei ole ühtegi tõsiselt võetavat tõendit selle kohta, et asjaolude asetleidmise ajal oli Cephalon tegelikult mures Teva III kuju patenditaotluse võimalike tagajärgede pärast.
- 73 Cephalon oli alates 1999. aastast teadlik asjaolust, et tootmisprotsessi käigus loodi modafiniili III kuju, mis seejärel muutus sama protsessi käigus modafiniili I kujuks (Lafoni uuringute kohaselt).
- 74 On küll tõsi, et pärast seda, kui Cephalon oli saanud teada Teva patenditaotlusest modafiniili III kuju kohta ja enne kompromissikokkuleppe sõlmimist, tellis ta uuringud.
- 75 Esiteks oli tegemist taotlusega Crystallicsile koostada uuring, mille eesmärk oli paremini mõista erinevate polümorfsete kujude tingimuste mõju ja protsessi kontrollimist. Selle 2003. aastal lõpule viidud uuringu tulemus näitas, et enamiku kristalliseerimise tingimuste puhul oli saadud modafiniil segu I ja III kujust.
- 76 Teiseks sai Cephalon 2004. aastal Roueni ülikooli professori C. tehtud uuringu tulemused, mida Cephalon ei olnud siiski küsinud. Sellest uuringust selgus, et modafiniili I ja III kuju on väga sarnased ning et mõlemal polümorfsel kujul on kalduvus kasvada kaksikkristallidena.
- 77 Toimikust nähtub siiski, et need uuringud või nende tulemused ei tekitanud Cephalonis erilist muret.
- 78 Nimelt nähtub 2003. aasta ettevõttesisesest presentatsioonist, milles on mainitud Teva taotlusi modafiniili kristalsete kujude kohta, et Cephalon eeldas, et tema ja Teva vahel tuleb tõenäoliselt „sekkumismenetlus“, kuid et tal olid varasemad õigused, mistõttu ei olnud põhjust muretseda.
- 79 Samuti teatas Cephaloni juhtiv patendinõunik dr H. 2005. aasta augusti ettevõttesiseses e-kirjas, et ta teadis hästi ja juba ammu Ameerika Ühendriikides ja Euroopas modafiniiliga seotud „patendimaastikku“ ning et puudus igasugune põhjus muretseda „võimalike patendist tulenevate õiguste rikkumiste pärast“.
- 80 Kolmandaks, mis puudutab SSCI uuringut, mida Cephalon oli taotlenud enne kompromissikokkuleppe sõlmimist, siis tuleb tõdeda, et Cephalon sai esialgsed tulemused alles pärast nimetatud kokkuleppe sõlmimist, st 6. jaanuaril 2006. Järelikult ei saanud Cephalon neid tulemusi kompromissikokkuleppe sõlmimisel arvesse võtta, kui ta hindas patendist tulenevate õiguste rikkumise ohtu, ega võimaldanud kindlaks teha, kas Cephalonil oli Teva intellektuaalomandi õiguste vastu huvi.

- 81 Neljandaks tuleb sama järeldus teha ka M-i aruande (st MITi professori M. arvamuse) kohta, mida hagejad haldusmenetluses taotlesid ja mis pärineb 2018. aastast.
- 82 Hagejate argument, mille kohaselt on tegemist „järk-järgult õppimisega“, ei ole veenev, ega ole seda ka argument, et Cephalon oli „2005. aasta lõpus“ väga mures. Sellega seoses tuleb tõdeda, et Cephalon ei teinud aastatel 2003–2005 Teva suhtes ühtegi sammu, ehkki tal ei puudunud selleks vajalikud teadmised. Seetõttu ei selgita Ühendriikide patendi- ja kaubamärgiameti 2005. aasta septembris tehtud otsus patentsuse kohta väidetavat järsku muret, kuna Cephalon püüdis ise 2003. aastal patentida modafiniili III kuju, mis kinnitab, et ta teadis vähemalt 2003. aastal (vt eespool punkt 72), et see võis olla patendi objekt. Lisaks ei olnud Cephalon kompromissikokkuleppe sõlmimise ajal avastanud polümorfse modafiniili III kuju jääki ei oma modafiniili toimeaines ega lõpptootes Provigil.
- 83 Lisaks puuduvad dokumentaalsed tõendid selle kohta, et Cephalon võis selle pärast muret tunda. Hagejate argument, et asjaolude toimumise ajast pärinevate tõendite puudumist selgitab Ameerika menetlusõigus, tuleb tagasi lükata.
- 84 Esiteks, juhul kui dokument kuulub *legal privilege*'i reegli kohaldamisalasse, oleks see olnud kaitstud ja seda ei oleks saanud avaldada Ameerika Ühendriikide kohtutes.
- 85 Teiseks nähtub toimikust vastupidi, et teatavad asjaolude toimumise ajast pärinevad tõendid kinnitavad, et Cephalon leidis, et tema tooted ei riku Teva intellektuaalomandi õigusi. Lisaks tuleb sarnaselt komisjoniga asuda seisukohale, et kui Cephalon oleks tegelikult tajunud ohtu, et Teva intellektuaalomandi õigusi rikutaks, oleks ta selle ohu kõrvaldamiseks tegutsenud, mida ta aga ei teinud. Lisaks, isegi hetkel, kui Teva võttis 2005. aasta juulis Cephaloniga ühendust, et arutada tema intellektuaalomandi õigusi puudutavat litsentsi, ei näidanud Cephalon üles huvi sellise litsentsi vastu väljaspool kompromissikokkuleppe raamistikku.
- 86 Lõpuks on Cephaloni mõistliku hoolsuse puudumine selles küsimuses selgitatav, kui asuda seisukohale, et Teva intellektuaalomandi õiguste litsentsi andmine Cephalonile oli peamiselt mõeldud selleks, et ajendada Tevat nõustuma piiravate tingimustega. Eelkõige nähtub eeltoodust, et Cephalon ei olnud väljaspool kompromissikokkuleppe raamistikku näidanud üles tegelikku huvi litsentsi saamiseks. Lisaks ei ole veenev Cephaloni väide, et ta oli hästi teadlik sellest, mis olukord oli modafiniili patentide valdkonnas. Nimelt ei võimalda see selgitada, miks Cephalon nõustus ostma Teva intellektuaalomandi õiguste litsentsi, hindamata litsentsitasude summat, ja miks Cephalon maksis kohe olulise osa nendest tasudest tingimusteta, olemata kindel, kas Teva patenditaotlus tegelikult rahuldatakse. Lõpuks tuleb märkida, et litsentsilepingus ei ole isegi sätestatud Cephaloni huve kaitsvaid standardsätteid.
- 87 Seega tuleb tõdeda, et komisjon on vaidlustatud otsuses õigesti järeldanud, et Teva intellektuaalomandi õiguste litsentsiga üle antud väärtuse tase on seletatav üksnes asjaoluga, et see oli vastutasu selle eest, et Teva nõustus piiravate tingimustega.

2) Modafiniili toimeaine tarneleping

- 88 Kompromissikokkuleppe artikli 2.4 kohaselt kohustusid Teva ja Cephalon sõlmima tarnelepingu, mille kohaselt esiteks tarnib Teva Cephalonile aastatel 2007–2011 vähemalt 10 000 kg modafiniili toimeainet aastas (st kokku vähemalt 50 000 kg) ja teiseks maksab Cephalon Tevale omakorda fikseeritud miinimumhinda, mis oli spetsiaalselt kujundatud nii, et kajastada Teva ligikaudseid tootmiskulusid, mida on suurendatud 30% võrra, kogusummas 28 miljonit USA dollarit aastatel

2007–2011. Seetõttu sõlmisid Teva, keda vahendas tema tütarettevõtja Plantex, ja Cephalon 7. novembril 2006 lepingu, millega rakendati kompromissikokkuleppe artiklis 2.4 sätestatud tingimusi (edaspidi „modafiniili toimeaine tarneleping“).

- 89 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 781 järeldas komisjon, et Teva jaoks kujutasid modafiniili toimeaine tarnelepingu tingimused viie aasta jooksul tagatud stabiilset tuluvoogu, mida ta ei oleks ilma kompromissikokkuleppes sisalduva konkurentsikeelu ja vaidlustamiskeelu tingimusega nõustumiseta saanud. Mis puudutab Cephaloni, siis järeldas komisjon vaidlustatud otsuses, et ta ei oleks nende kohustuste puudumisel nõustunud sõlmima modafiniili toimeaine tarnelepingut, kuna see ei oleks olnud majanduslikult mõistlik, arvestades tema olukorda tarnete ja nõudluse valdkonnas tollal ning selle lepingu tingimusi.
- 90 Hagejad vaidlevad vastu komisjoni järeldusele Cephaloni osas. Viimane seisis silmitsi modafiniili toimeaine tarneraskuste riskiga, mis nähtub ka asjaolude toimumise ajast pärinevatest dokumentidest, nagu 29. detsembri 2005. aasta e-kiri. Lisaks heidavad hagejad komisjonile ette seda, et ta tugines oma otsuses Cephaloni tarnevõimsust ja Tevaga kokku lepitud hinnatingimusi puudutava toimiku valikulisele ja tasakaalustamata uurimisele.
- 91 Selles kontekstis selgitavad hagejad, et 2005. aasta novembri lõpus, pärast seda, kui Food and Drug Administration (FDA, toidu- ja raviamet, Ameerika Ühendriigid) teatas, et Sparlon võidakse heaks kiita, suurendas Cephalon oma ettevõttesiseseid prognoose modafiniili toimeaine vajaduse kohta, et toota oma ravimeid Provigil, Nuvigil ja Sparlon, kuna kahe viimati nimetatud ravimi turuleviimine oli kavandatud lähitulevikus ja see vajadus tõusis 96 000 kg suuruselt koguselt 138 500 kg või 148 000 kg suuruse koguseni, samal ajal kui tarnevõimes oli vähe ruumi nõudluse suurenemisele või tootmise ootamatule vähenemisele. Sellega seoses märgivad hagejad, et mis puudutab Cephaloni kahte tehist Mitry-Morys (Prantsusmaa), siis üks (nimelt C-1) oli vana ja teine (st C-2 tehas) küll uus, kuid vajab veel haldusluba, ning samuti oli kaheldav, kas tema välistarnija Helsinn suudab oma toodangut suurendada.
- 92 Kõige ettevaatlikum ja turvalisem viis tarneraskuste riski maandamiseks oli seega Tevaga lepingu sõlmimine. Cephaloni sõnul oli Teva loogiline partner, kuna tal oli suur modafiniili tootmisvõimsus tänu oma jõupingutustele modafiniilil põhinevate toodete turuletoomisel. Lisaks vastas selle lepingu alusel makstav kogusumma vaid väikesele osale kahjust, mis Cephalonil oleks tekkinud, kui tema varustatus toimeainega oleks olnud ebapiisav.
- 93 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.
- 94 Esiteks tuleb märkida, et hagejad ei sea kahtluse alla Teva huvi ning nende kriitika puudutab üksnes Cephaloni huvi sõlmida tarneleping.
- 95 Teiseks ei saa nõustuda väitega, et komisjon seadis kahtluse alla Cephaloni kaubandusliku hinnangu või viis läbi toimiku valikulise ja tasakaalustamata analüüsi. Selles osas tuleb tõdeda, et vaidlustatud otsuses tugines komisjon oma järelduses asjaolude asetleidmise ajast pärinevatele dokumentidele, mis olid enamjaolt saadud Cephalonilt endalt. Seejärel piirdus komisjon sellega, et kontrollis hagejate väidete usutavust, võttes arvesse tõenditest nähtuvaid asjaolusid.
- 96 Kõnealustest tõenditest nähtub aga tõepoolest, et Cephaloni eeldatav tarnevõimsus alates 2007. aastast oli piisav, et rahuldada tema enda prognoositud nõudlust.

- 97 Sellega seoses ilmneb (vt eespool punkt 91), et Cephaloni tarneahel koosnes tema Mitry-Mory tehastest, st olemasolevast C-1 tehastest ja uuest C-2 tehastest, ning välisest tarnijast Helsinn.
- 98 Asjaolude toimumise ajast pärinevatest Cephaloni dokumentidest nähtub, et 2005. aasta lõpus hindas Cephalon oma nõudlust modafiniili toimeaine järele järgmiselt:
- 2006. aastal vahemikus 115 000–148 000 kg, samal ajal oli tal juurdepääs kokku ligikaudu 146 000 kg-le (st 37 000 kg C-1 tehastest, 29 400 kg C-2 tehastest ja 80 000 kg tarnijalt Helsinn);
 - 2007. aastal vahemikus 117 000–146 000 kg, samal ajal oli tal juurdepääs kokku ligikaudu 230 000 kg-le (st 37 000 kg C-1 tehastest, 74 000 kg C-2 tehastest ja 120 000 kg Helsinnilt);
 - 2008. aastal vahemikus 137 000–160 000 kg, samal ajal oli tal juurdepääs kokku ligikaudu 230 000 kg-le (st 37 000 kg C-1 tehastest, 74 000 kg C-2 tehastest ja 120 000 kg Helsinnilt).
- 99 Nende arvandmete põhjal võib 2007. ja 2008. aasta puhul järeldada, et Cephaloni prognoositav tarnevõimsus ületas prognoositud nõudlust ja seega pikemas perspektiivis tarneraskuste probleemi ei esinenud. Järelikult võis komisjon põhjendatult järeldada, et tarneraskustega seotud mured ei olnud usutav selgitus sellele, miks Cephalon lepingu sõlmis.
- 100 Lisaks ei ole toimikus ühtegi märki Cephaloni murest modafiniili toimeaine võimaliku pikaajalise tarneraskuse kohta.
- 101 On tõsi, et hagejate viidatud 29. detsembri 2005. aasta e-kirjast nähtub, et tarnetega seotud probleemid esinesid. Need probleemid puudutasid siiski üksnes 2006. aasta algust, mitte järgmist perioodi. Seetõttu ei saanud Tevaga sõlmitud modafiniili toimeaine tarneleping lahendada 2006. aastal esinenud tarneprobleem, kuna see puudutas tarneid aastatel 2007–2011. Lisaks nähtub sellest e-kirjast, et oli olemas sisemine lahendus 2006. aasta esimese poolaastaga seotud ja esile toodud probleemi lahendamiseks, nimelt aeglustada või peatada R-modafiniili tootmine (st Nuvigili ravimi toimeaine) kahe kuni kolme kuu jooksul, et luua teatav modafiniili varu, et tulla toime Provigili nõudluse võimaliku kasvuga ja Sparloni müügiprognooside võimaliku suurenemisega pärast selle ravimi turuleviimist.
- 102 Pealegi on 29. detsembri 2005. aasta e-kiri hilisem kui kompromissikokkuleppe allakirjutamine. Kui oleks esinenud tõeline mure seoses võimaliku pikaajalise tarneraskusega, oleks viidatud e-kirjas seda mainitud, nagu ka Teva valimist uueks tarneallikaks.
- 103 Mis puudutab hagejate kriitikat Cephaloni ja Teva kokku lepitud hindade analüüsi kohta (vaidlustatud otsuse põhjendused 404–407, 749, 750 ja 765), siis piisab, kui märkida, et eeltoodust tuleneb, et Cephalon ei sõlminud modafiniili toimeaine tarnelepingut tõelise mure tõttu, et esinevad modafiniili toimeaine pikaajalised tarneraskused. Kuna hindasid puudutavad argumendid põhinevad eeldusel, et Cephalon otsis õigustatult täiendavat tarneallikat, et kaitsta end nappuse ohu eest, võib need tulemusetuna tagasi lükata.
- 104 Igall juhul tuleneb vaidlustatud otsuses esitatud komisjoni analüüsist, mis põhineb toimikus sisalduvatel tõenditel, et tarnelepingus sätestatud modafiniili toimeaine hinnad olid 100–300% kõrgemad Helsinnile makstud hindadest või sisehindadest, mida Cephalon oleks maksnud oma Mitry-Mory tootmisrajatise kasutades. Samuti olid Teva hinnad veelgi kõrgemad kui hinnad, mida Helsinn pakkus oma alternatiivsetes ettepanekutes modafiniili toimeaine uues võimalikus tarnelepingus või mida pakkusid muud alternatiivsed tarnijad. Lisaks oli modafiniili toimeaine

tarneleping niisugusena, nagu see oli sõlmitud, Cephalonile jäik „take or pay“ kohustus, millega ta kohustus ostma kindlaksmääratud koguse modafiniili toimeainet ajal, mil tema modafiniilil põhinevate kandidaatravimite (nimelt Nuvigil ja Sparlon) tulevane nõudlus oli ebakindel, kuna tal ei olnud veel seadusjärgseid lubasid.

- 105 Eeltoodust tuleneb, et komisjon ei teinud viga, kui leidis, et Cephaloni viidatud põhjused, et õigustada modafiniili toimeaine tarnelepingut, ei vastanud kõige ettevaatlikumale ega kõige kindlamale tegevusviisile, et katta tarneraskuste riski.
- 106 Eeltoodust tuleneb samuti, et komisjon võis põhjendatult järeldada, et modafiniili toimeaine tarneleping aitas veenda Tevat piiravate tingimustega nõustuma.

3) CEP-1347 kokkulepe

- 107 Vastavalt kompromissikokkuleppe artiklile 2.3 andis Cephalon Tevale litsentsi kliiniliste ja ohutuse andmete kohta, mis on Cephaloni osalusel Parkinsoni tõve ravi uuringute raames välja arendatud (edaspidi „CEP-1347 andmed“), mida Teva vajab oma ravimi Azilect (mis ei olnud seotud modafiniiliga) turuletoomiseks, vastutasuks 1 miljoni USA dollari eest.
- 108 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 810 tõdes komisjon, et Cephaloni CEP-1347 andmete kasutamine oli Teva jaoks väga väärtuslik, kuna see võis kiirendada tema ravimi Azilect turuletoomist, mille pealt ta võis loota olulist lisamüüki ja kasumit. Cephaloni kohta tõdes komisjon, et ta ei hinnanud või pidanud iseseisvalt läbirääkimisi CEP-1347 andmete kasutamise võimaldamise hinna üle ning et ta kasutas neid andmeid kompromissikokkuleppe läbirääkimiste survevahendina, keeldudes litsentsi andmisest enne, kui see kokkulepe saavutatakse. Seetõttu järeldas komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 811, et ei ole usutav, et Cephalon oleks 2005. aasta detsembris võimaldanud kasutada CEP-1347 andmeid, kui oleks puudunud kompromissikokkuleppes sisalduvad konkurentsikeelu ja vaidlustamiskeelu kohustused, või vähemalt, et ta oleks seda teinud samadel tingimustel. Seetõttu järeldas komisjon, et CEP-1347 kokkulepe oli põhjendamatu väärtuse üleandmine, mis aitas veenda Tevat võtma need kohustused kompromissikokkuleppe laiemas kontekstis.
- 109 Hagejad väidavad, et CEP-1347 kokkulepe ei aidanud kaasa põhjendamatu väärtuse üleandmisele ega kujutanud endast ka õigusvastast vastupidist makset, kuna Cephalon andis CEP-1347 andmed üle turuhinnale vastava hinnaga.
- 110 Hagejad vaidlevad vastu ka vaidlustatud otsuse põhjenduses 789 esitatud komisjoni arvutusele, mille kohaselt üheaastane viivitus ravimi Azilect turuleviimisel tekitas Tevale ligikaudu 200 miljoni USA dollari suuruse sissetuleku vähenemise. Repliigis väidavad hagejad selles küsimuses, et see hinnang on ülepaisutatud, kuna komisjon tugineb Ameerika Ühendriikide loamenetluse väärale tõlgendusele. Nende sõnul lähtus komisjon ekslikult põhimõttest, et asjaolu, et FDA viivitas Azilecti heakskiitmisega, võttis Tevalt ühe aasta jooksul ainuõiguse Azilectile ja et seetõttu oleks see põhjustanud ühe aasta jooksul saamata jäänud tulu.
- 111 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.
- 112 Vaidlust ei ole selles, et Teva võttis ühendust Cephaloniga, et saada õigus kasutada CEP-1347 andmeid. Sellega seoses ei ole vaidlustatud asjaolu, et Teval oli 2006. aastal neid andmeid vaja selleks, et saada oma uuenduslikule ravimile Rasagiline (mis on samaväärne Azilectiga) heakskiit Ühendriikide, Kanada ja Austraalia loamenetlustes. Nimelt oli 2005. aastal pooleli Teva algatatud

- lõplik loamenetlus FDAs Azilecti turustamiseks. Selle loamenetluse raames esitas FDA küsimusi Azilecti kõrvaltoime profiili kohta ja palus teha täiendavaid dermatoloogilisi katseid. Sellega seoses oli FDA ja Teva vahel kavandatud koosolek 7. detsembril 2005. Kuna Teval ei olnud võimalik neid katseid enne seda kuupäeva teha ja ta oli saanud teada, et Cephalonil on andmeid, mis võisid tema jaoks olulised olla, võttis ta korduvalt Cephaloniga ühendust.
- 113 Lisaks nähtub tõenditest, et Cephalon oli teadlik Teva vajadusest ja et Teva hinnangul olid Cephaloni CEP-1347 andmed „väga kasulikud“ ja „keskse tähtsusega“ nii FDAGA kavandatud koosoleku kui ka Austraalias Azilecti heakskiitmise jaoks.
- 114 Samuti ei ole vaidlust selles, et Cephalon keeldus Tevale neid andmeid edastamast ja seda pooleliolevate vaidluste tõttu seoses patentidega, millega nad olid seotud.
- 115 Sellega seoses märkis Teva, et „Cephalon oli ilmselt pöördumatult otsustanud mitte esitada [talle] FDAGA kohtumiseks mingeid andmeid seni, kuni [tema] ja Cephalon ei ole täielikult ja lõplikult lahendanud kõiki pooleliolevaid vaidlusi ja muid modafiniiliga seotud küsimusi“.
- 116 Nagu komisjon vaidlustatud otsuses õigesti märkis, näitab see, et Cephalon seadis CEP-1347 andmete Tevale esitamise sõltuvusse poolelioleva patendivaidluse lahendamisest, mille puhul olid konkurentsikeelu ja vaidlustamiskeelu kohustused olulised.
- 117 Mis puudutab vaidlustatud otsuse põhjenduses 789 tehtud komisjoni arvutust, siis tuleb märkida, et see põhineb faktiliste asjaolude toimumise ajast pärineval Teva sisedokumendil, mis sisaldab Teva koostatud müügiprognose Azilectile aastate 2006–2009 kohta. Nende hinnangute põhjal saab Azilecti turuletoomisega viivitamise korral saamata jäänud tulu arvutada hõlpsasti, nagu nähtub vaidlustatud otsusest ja komisjoni menetlusedokumentides esitatud lisaselgitustest. Sellest tuleneb, et selline viivitus oleks toonud kaasa ligikaudu 200 miljoni USA dollari suuruse sissetuleku kaotuse ning et isegi ühenädalasel hilinemisel oleksid olnud märkimisväärsed tagajärjed. See näitab, et Teva jaoks oli oluline võimalikult kiiresti CEP-1347 andmeid kasutada.
- 118 Mis puudutab esimest korda repliigis esitatud argumenti, et komisjon sai Ameerika õiguslikust raamistikust valesti aru, siis tuleb see põhjendamatus tõttu tagasi lükata, ilma et oleks vaja analüüsida selle vastuvõetavust Üldkohtu kodukorra artikli 84 lõike 1 alusel.
- 119 Lisaks sellele, et miski ei viita sellele, et komisjon ei saanud aru Ühendriikide õiguslikust raamistikust, nähtub sellest raamistikust selgelt, et patendi kehtivusaeg on piiratud ja et õiguste taastamist saab anda vaid üks kord. Käesoleval juhul tuleb arvesse võtta seda, kuidas Teva asjaolude asetleidmise ajal olukorda tajus. Kuna ta oli juba 1994. aastal taotlenud patenti rasagiliinile (Azilecti toimeaine), oli ta teadlik, et ainuõigus on ajutine ja ravimi Azilect heakskiitmiseks vajalike menetluste kestus võib selle kaitse kestust lühendada. Tema jaoks oli seega äärmiselt oluline, et tema käsutuses oleksid võimalikult varakult andmed, mis olid vajalikud FDA-lt loa saamiseks.
- 120 Eeltoodust tuleneb, et komisjon on õigesti järeldanud, et CEP-1347 tehing aitas veenda Tevat piiravate tingimustega nõustuma.

4) Ühendkuningriigi turustuskokkulepe

- 121 Vastavalt kompromissikokkuleppe artiklile 2.6 kohustus Cephalon esiteks määrama Teva Ühendkuningriigi tütarettevõtja kõigi oma modafiniilil põhinevate toodete ainuõiguslikuks turustajaks Ühendkuningriigis 20% turustamismarginaaliga ja teiseks tegema Tevale 2,5 miljoni euro suuruse ühekordse makse, kui Teva viib turule tooteid, mis põhinevad Cephaloni modafiniilil.
- 122 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 946 järeldas komisjon, et turustuskokkuleppe oli Teva jaoks väärtuslik, kuna Teva loosis saada nimetatud kokkuleppe raames vähemalt 10,5 miljonit eurot kasumit, kuna ta oli määratud ainuõiguslikuks turustajaks Ühendkuningriigis (st 2,5 miljoni euro suurune ühekordne makse ja 8 miljonit eurot kasumit turustajana), mida ta ei oleks tavapärastel turutingimustel saanud, vähemalt mitte kogu selles summas, kui kompromissikokkulepet ei oleks sõlmitud. Komisjoni sõnul näitavad faktid ka selgelt, et Cephaloni seisukohast ei ole tehingul muud usutavat selgitust, kui ajendada Tevat kompromissikokkulepet sõlmima. Tehing aitas seega iseenesest kaasa põhjendamatu väärtuse üleandmisele, olles vastutasu Tevale, et viimane võtaks kohustused kompromissikokkuleppe laiemas kontekstis.
- 123 Hagejad vaidlevad vastu vaidlustatud otsuses selle kohta esitatud komisjoni järeldustele.
- 124 Olles meenutanud, et Cephalon ja Novartis otsustasid 2005. aasta lõpus oma turustuslepingut mitte uuendada, mille tagajärjel oli Cephalonil vaja Ühendkuningriigis uut turustuspartnerit modafiniilipõhistele toodetele, väidavad hagejad, et Teva, kes oli juba alustanud oma modafiniili geneerilise toote turustamist Ühendkuningriigis, oli ilmne valik. Hagejad vaidlustavad komisjoni vastuväite, mille kohaselt oli tegemist konkurendiga, kellega sõlmiti edasimüügileping seetõttu, et pärast kompromissikokkuleppe sõlmimist ei olnud nad enam konkurendid.
- 125 Mis puudutab Ühendkuningriigi edasimüügilepingu kaubandustingimusi, siis väidavad hagejad, et need olid mõistlikud. Sellega seoses heidavad nad komisjonile ette, et ta keskendus 2,5 miljoni euro suurusele summale kui tehingutasule ja rõhutas asjaolu, et pooled ei suutnud kümme aastat hiljem esitada üksikasjalikke raamatupidamisandmeid. Lisaks on vale komisjoni väide, et Cephalon ei saanud ühekordse makse eest vastu mingit väärtust. Kui Cephalon oleks näiteks nõustunud liitma 2,5 miljonit eurot jooksva vahendustasuga, tõstes seeläbi Teva vahendustasu 20%-lt 25%-le, ei oleks ükski asjaolu toimikus komisjonil võimaldanud kinnitada, et hüvitis on ebamõistlik. Hagejate sõnul nõustus Cephalon esialgse maksega, nagu nähtub kompromissikokkuleppest, „vastutasuna Teva ettevalmistatud turuletulemise kulude ja väljaminekute eest“.
- 126 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.
- 127 Käesoleva väite esimese osa analüüsimisel (vt eespool punkt 45) märkis Üldkohus, et selleks, et teha kindlaks, kas üks kompromissikokkuleppe raames poolte vahel sõlmitud tehingutest oli tegelikult vastutasu selle eest, et Teva nõustus piiravate tingimustega, või kas seda tehingut saab seletada teisiti, pidi komisjon uurima, kas pooled oleksid selle kokkuleppe sõlminud või oleksid selle sõlminud samadel tingimustel, kui nimetatud tingimusi ei oleks olnud.

- 128 Käesoleval juhul, nagu komisjon vaidlustatud otsuses õigesti märkis, oli Teva asjaolude asetleidmise ajal juba viinud oma modafiniili geneerilise ravimi Ühendkuningriigi turule ja oli järelikult Cephaloni otsene konkurent sellel turul, kelleks ta oleks ka jäänud ilma kompromissikokkuleppe ja selles sisalduva Ühendkuningriigi turustuskokkuleppeta. Hagejad ei vaidlustanud seda järeldust.
- 129 Neil asjaoludel võis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 930 järeldada, et „[Cephaloni] modafiniili toodete turustamise usaldamine allhankega kõige suuremale rivaalile turul tekitas huvide konflikti“ ja et „[k]ui Teval ei oleks konkurentsikeelu ja vaidlustamiskeelu tingimusi, mis sisuliselt lõpetasid Teva sõltumatu tegevuse modafiniili alal kogu maailmas (sealhulgas Ühendkuningriigis), ei oleks Cephalonil olnud majanduslikult mõistlik anda [oma] toodete turustamist Tevale, kes oli Ühendkuningriigi modafiniiliturul tema kõige lähedasem konkurent ja rivaal“.
- 130 Sellega seoses ei saa nõustuda hagejate argumendiga, et pärast kompromissikokkuleppe sõlmimist ei olnud nad enam konkurendid ja seega olid nende huvid joondunud. Nimelt on turustuskokkuleppe osa kompromissikokkuleppest ja sõlmiti viimase kontekstis. Hagejate arutluskäiguga nõustumine tähendaks, et komisjon ei saaks hinnata, kas äritehing, nagu turustuskokkuleppe, on vähemalt osaliselt vastutatu selle eest, et nõustutakse konkurentsikeelu ja vaidlustamiskeelu tingimustega, mis asusid kompromissikokkuleppes, kui see tehing oli osa viimati nimetatud kokkuleppest. See arutluskäik on vastuolus ka 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsusega Generics (UK) jt (C-307/18, EU:C:2020:52). Euroopa Kohus järeldas selle kohtuotsuse punktides 90 ja 91, et arvesse tuleb võtta kõiki poolte vahel üle antud väärtusi, olenemata sellest, kas need olid rahalised või mitte, mis võib tähendada, et võetakse arvesse kaudseid üleandmisi, mis tulenevad näiteks kasumist, mida geneeriliste ravimite tootja peab originaalravimite tootjaga sõlmitud turustuslepingust saama ja mis võimaldab esimesena nimetatud tootjal müüa originaalravimite tootja valmistatud geneerilisi ravimeid koguses, mis võib olla piiratud.
- 131 Seega, nagu komisjon õigesti väitis, oli ta kohustatud uurima, kas pooled oleksid sõlminud Ühendkuningriigi turustuskokkuleppe ilma konkurentsikeelu ja vaidlustamiskeelu kohustusteta.
- 132 Võttes arvesse asjaolu, et hagejad ei vaidle vastu järeldusele, et selliste kohustuste puudumise korral oleks Teva jäänud Ühendkuningriigi modafiniiliturul Cephaloni kõige lähedasemaks konkurendiks, tuleb komisjoniga nõustudes tõdeda, et on väga ebatõenäoline, et Cephalon oleks valinud oma lähima konkurendi Teva oma ainuõiguslikuks turustajaks Ühendkuningriigis ilma kompromissikokkuleppeta.
- 133 Teisisõnu sai Teva sõlmida Cephaloniga kõnealuse turustuskokkuleppe, mis pidi talle aastas sisse tooma vähemalt 8 miljonit eurot vahendustasu, üksnes seetõttu, et ta oli nõustunud piiravate tingimustega.
- 134 Järelikult ei teinud komisjon viga, kui ta leidis, et turustuskokkuleppe aitas kaasa kompromissikokkuleppes üldiselt toimunud väärtuse üleandmise taseme tõstmisele, et anda Tevale piisav vastutatu, et ajendada teda nõustuma piiravate tingimustega.

- 135 Seda järeldust kinnitavad ka Cephaloni sisedokumendid, millele on viidatud vaidlustatud otsuse põhjenduses 944 ja milles on märgitud, et „vastutasu Ühendkuningriigi eest hõlmab turustus- ja varustuslepingut [...]“ (8. detsembri 2005. aasta sisedokument) ja et „Teva turustab Ühendkuningriigis ravimit Provigil ja [...] vastutasuks ei vii turule geneerilist modafiniili enne 2012. aastat“ (2006. aasta mai keskpaigast pärit sisedokument).
- 136 Edasi, mis puudutab 2,5 miljoni euro suurust ühekordset makset turustuslepingu alusel, siis tuleb märkida, et vastavalt kompromissikokkuleppe artikli 2.6 punkti a alapunktile i oli see makse ette nähtud selliste väljaminekute ja kulude eest, mis olid seotud Teva ettevalmistustega, et viia turule Cephaloni modafiniilil põhinev toode Ühendkuningriigis, ning tasuna intellektuaalomandi õiguste litsentsi eest.
- 137 Sellega seoses tuleb märkida, et komisjon ei sea vaidlustatud otsuses kahtluse alla Teva vahendustasu, mille määr on 20% modafiniilil põhinevate toodete müügihinnast Ühendkuningriigis, vaid ühekordset makset. Komisjoni sõnul ei saanud Cephalon ühekordse makse eest mingit väärtust ega kaubanduslikku eelist.
- 138 Esiteks tuleb märkida, et vaidlust ei ole selles, et ühekordne makse on suunatud üksnes Teva väidetavate kulude ja väljaminekute katteks. Haldusmenetluses möönsid hagejad, et makset ei tehtud intellektuaalomandi õiguste litsentsi eest, kuigi kompromissikokkuleppe artikli 2.6 punkti a alapunktis i on see ühekordse makse ühe põhjusena märgitud.
- 139 Teiseks tuleb tõdeda, et miski asjaolude asetleidmise ajast pärinevates tõendites ei viita sellele, kuidas pooled on kindlaks määranud „Teva kulud ja väljaminekud, mis on seotud Cephaloni modafiniili ravimi ettevalmistamise või turuletoomisega“, mida Cephalon oleks pidanud hüvitama, või milline oli nende kulude täpne summa või milliseid teenuseid võis Cephalon Tevalt oodata.
- 140 Nimelt nähtub vaidlustatud otsusest, et haldusmenetluses palus komisjon hagejatel korduvalt selgitada ühekordse makse põhjust. Hagejad ei suutnud aga ühelgi korral ära näidata teenuseid, mida Cephalon sai ühekordse makse eest, ega selgitanud, kuidas selle makse summa arvutati, ega isegi tõendanud, et Cephalon palus täpsustusi kulude kohta, mis Teval tekkisid kompromissikokkuleppe läbirääkimiste ajal.
- 141 Nagu väitis komisjon, kinnitab Teva turustusmudel Ühendkuningriigis, et Teva ei ole osutanud Cephalonile teenuseid, mis on seotud viimase modafiniilitoodete turuletoomisega, ega kandnud ka selle turuletoomise kulusid. Teva kui turustuskokkuleppe alusel turustaja ülesanded piirdusid nimelt klientide tellimuste vastuvõtmise, Cephalonile tellimuste edastamise, viimaselt toodete vastuvõtmise, toodete ladustamise ja säilitamise ning nende klientidele transportimise tagamisega. Kõiki muid ülesandeid, nagu toodete transport Teva lattu, toodete pakendamine, turundus-, reklaami- ja müügiedendustegevus, täitis Cephalon.
- 142 Järelikult võis komisjon õigustatult järeldada, et kõnealune kokkulepe aitas kaasa põhjendamatule väärtuse üleandmisele.

5) Maksed, mille eesmärk on vältida menetluskulusid

- 143 Kompromissikokkuleppe artikkel 2.5 näeb ette Cephaloni kohustuse teha Tevale kaks makset vastutasuks Cephaloni säästu eest (vältida kulusid, ajakaotust ja ressursside kadu jne) pärast pooleliolevate kohtuvaidluste lõpetamist Ühendkuningriigis ja modafiniiliga seotud võimalike vaidluste ärahoidmist poolte vahel muudel turgudel, nimelt:
- 2,1 miljoni naelsterlingi (ligikaudu 3,07 miljonit eurot) suurune makse, et lõpetada pooleliolev vaidlus Ühendkuningriigis (kompromissikokkuleppe artikli 2 lõike 5 punkt b);
 - 2,5 miljoni euro suurune makse, et hoida ära võimalikke tulevasi patendivaidlusi või muid vaidlusi Euroopa turgudel ja muudel turgudel väljaspool Ameerika Ühendriike või Ühendkuningriiki (kompromissikokkuleppe artikli 2 lõike 5 punkt c).
- 144 Kompromissikokkuleppe artikli 2 lõike 5 punkti b kohaselt võeti kõnealuse kohustuse vabastamisel arvesse vajadust vältida tulevikus tekkivaid kulusid, mida Cephalon oleks kandnud ning mida ta sai seega säästa, st „kulusid, aja- ja ressursikulu, häireid ja tasusid, mis on seotud selliste vaidluste jätkumisega Ühendkuningriigis“.
- 145 Vastavalt kompromissikokkuleppe artiklile 4.2 kannavad Cephalon ja Teva ise oma kohtukulud, mis on seotud vaidluse lahendamisega Ühendkuningriigis.
- 146 Sellest järeldas komisjon vaidlustatud otsuses, et kompromissikokkuleppe ei näe ette hüvitist Tevale tegelikult tekkinud kohtukulude eest. Maksed summas 5,57 miljonit eurot tehti selleks, et lõpetada vaidlus Ühendkuningriigis ja hoida ära mis tahes tulevast vaidlust poolte vahel muudel turgudel väljaspool Ühendkuningriiki ja Ameerika Ühendriike. Seega leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 898 ja 899, et need kaks makset olid osa põhjendamatust väärtuse üleandmisest Tevale.
- 147 Hagejad väidavad, et 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsuses Generics (UK) jt (C-307/18, EU:C:2020:52) ei kinnitanud Euroopa Kohus kusagil, et tegelikud maksed, mille eesmärk on vältida kohtukulusid, ei ole lubatud.
- 148 Lisaks viitavad nad Ühendkuningriigi ja Ameerika Ühendriikide kohtutele, kes on nõustunud välditud kohtukuludega.
- 149 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.
- 150 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsuse Generics (UK) jt (C-307/18, EU:C:2020:52) punktis 86 leidis Euroopa Kohus, et kompromissikokkuleppe raames võib summade maksmine olla põhjendatud, kui see vastab tõepoolest hüvitisele pooltevahelise vaidlusega seotud kulude või ebamugavuste eest. Samas kohtuotsuses ei leidnud Euroopa Kohus siiski, et seda põhjendust saab kohaldada ka kõigi kulude suhtes, mis on seotud võimalike tulevaste kohtumenetlustega.
- 151 Käesoleval juhul ei ole vaidlust selles, et Teva sai Cephalonilt 5,57 miljoni euro suuruse summa ilma igasuguse vastutasuta.
- 152 Lisaks ei ole kõnealuse summa maksed seotud Tevale tekkinud kuludega.

- 153 Sellega seoses ei ole vaidlust, et hagejad on kokku leppinud, et kumbki neist kannab ise oma kohtukulud (vt eespool punkt 145).
- 154 Samuti, kui Cephalon ja Teva oleksid Ühendkuningriigis oma pooleliolevat menetlust jätkanud või kui nad oleksid algatanud uue menetluse teistes kohtutes, oleks neil mõlemal tekkinud täiendavad kohtuluskulud.
- 155 Lisaks sellele lepitati siiski kokku, et Cephalon maksab Tevale lisasummasid (vt eespool punkt 143).
- 156 Nagu komisjon märkis oma menetlusdokumentides ja vaidlustatud otsuses, ei olnud mingit loogikat, et Teva – lisaks sellele, et ta sarnaselt Cephaloniga väldib tulevasi kohtukulusid – saab ka kaks rahalist makset, mis väidetavalt vastavad Cephaloni välditud kohtukuludele.
- 157 Seega ei saa need rahalised maksed vastata „tõepoolest [...] hüvitisele [...] vaidlusega seotud kulude või ebamugavuste eest“, nagu nõuab eespool punktis 150 viidatud kohtupraktika.
- 158 Samuti tuleb sarnaselt komisjoniga märkida, et hagejad ei vaidle vastu asjaolule, et toimikus ei ole ühtegi tõendit selle kohta, et need summad lepitati kokku, tuginedes poolte hinnangule Cephaloni välditud kulude kohta. Nimelt nähtub toimikust, et maksed lahutati igasugusest tegelikust või võimalikust kohtuvaidlusest. Täpsemalt ei vaidle hagejad vastu sellele, et välditud kohtukuludega seotud tasu vastas summale, mis arvutati Ühendkuningriigi modafiniili müügiprognoosi alusel, mille Teva oli kohtumenetluse käigus kindlaks määranud (vt eespool punkti 143 esimene taane), ja et see summa ei olnud seotud võimalike välditud kohtukuludega. Nad ei vaidle vastu ka sellele, et kui suurendati summat, mis tuleks tasuda teistes kohtutes välditud kohtukulude eest (vt eespool punkti 143 teine taane), siis ühekordset makset Ühendkuningriigi turustuskokkuleppe eest vähendati samas ulatuses, mis tõi kaasa kõnealuste summade ümberjaotamise kahte ilmselt sõltumatusse maksesse.
- 159 Mis puudutab argumenti, et teistes kohtutes, nagu Ameerika Ühendriikide kohtud, nõustutakse kokkuhoitud kuludele vastavate maksetega, siis tuleb meenutada, et eespool punktis 150 viidatud kohtupraktika kohaselt võib põhimõtteliselt põhjendatuks pidada üksnes hüvitisi, mida originaalravimite tootja maksab tegelike vaidluste eest või geneeriliste ravimite tootja kantud muude kulude eest, ega kujuta endast iseenesest vastupidiseid makseid.
- 160 Isegi kui eeldada, et makseid, mille eesmärk on vältida tulevasi kohtukulusid, võib teatud juhtudel pidada põhjendatuks, ei ole pooled siiski esitanud tõendeid, mis põhjendaksid välditud kulude arvutusi või hindamist.
- 161 Järelikult on komisjon õigesti tuvastanud, et maksetel, mille Teva sai Cephaloni välditud kohtukulude eest, ei olnud muud usutavat selgitust, kui suurendada kompromissikokkuleppega Tevale üle antud väärtuse üldist taset, et pakkuda sellele ettevõtjale piisavat vastusooritust, et ajendada teda nõustuma piiravate tingimustega.
- 162 Eeltoodud hinnangutest tuleneb, et komisjon kohaldas vaidlustatud otsuses asjakohast õiguslikku kriteeriumi, kui ta tuvastas, et kõigi kompromissikokkuleppes ette nähtud äritehingute eesmärk oli üksnes suurendada kompromissikokkuleppega Tevale üle antud väärtuse üldist taset, et ajendada teda nõustuma piiravate tingimustega. Sellega seoses analüüsis komisjon iga äritehingu puhul eelkõige hagejate esitatud alternatiivsete selgituste mõtet ning nii Cephaloni kui ka Teva

huvi seotud väärtuse üleandmise vastu. Lisaks võis ta põhjendatult tuvastada, et tehingud oma kogumis olid piisavad, et ajendada Tevat nõustuma konkurentsikeelu ja vaidlustamiskeelu kohustustega.

- 163 Vaidlust ei ole selles, et nimetatud tehingute üle peeti läbirääkimisi samal ajal ja üksteisest sõltuvalt. Samuti tuleb tõdeda, et kompromissikokkulepe sõlmiti ühtse õiguslikult siduva kokkuleppena, mis on alus kõigile hagejate sõlmitud aktidele. Lisaks nähtub läbirääkimiste käigust, mida komisjon vaidlustatud otsuses tõendite põhjal analüüsis, et nii Cephalon kui ka Teva on püüdnud leida tehingute kooslust, millel oleks teatav koguväärtus, mis on Teva jaoks piisavalt kasulik, et ta nõustuks piiravate tingimustega.
- 164 Selles kontekstis tuleb meenutada, et nagu nähtub eespool punktis 40 viidatud kohtupraktikast, et selle analüüsimisel, kas originaalravimite tootjate ja geneeriliste ravimite tootjate vahel sõlmitud kompromissikokkuleppe võib kvalifitseerida „eesmärgi tõttu piiranguks“, on oluline hinnata, kas kõigi nendevaheliste tehingute raames tehtud väärtuste üleandmise netojääk on positiivne.
- 165 Järelikult tuleb tagasi lükata argument, millega hagejad heidavad komisjonile ette, et viimane hindas kompromissikokkuleppes sisalduvaid kaubandustehinguid kui „tervikut“, „olenemata iga tehingu täpsest suurusest ja tegelikust panusest koguväärtuse üleandmisesse“.
- 166 Kõigest eelnevast tuleneb, et nii esimene kui ka teine väiteosa tuleb tervikuna tagasi lükata.

c) Esimese väite kolmas osa

- 167 Esimese väite kolmas osa puudutab 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsuses Generics (UK) jt (C-307/18, EU:C:2020:52) kehtestatud teist kriteeriumi, mille kohaselt kompromissikokkuleppes kaasnevad konkurentsi soodustavad tagajärjed – mis on kindlad, asjakohased, kokkuleppele omased ja piisavalt olulised, nii et need võimaldavad mõistlikult kahelda, kas see kokkulepe kahjustab konkurentsi piisaval määral – välistavad järelduse, et esines eesmärgi tõttu konkurentsipiirang ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses (vt selle kohta 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Generics (UK) jt, C-307/18, EU:C:2020:52, punktid 107 ja 111).
- 168 Vaidlustatud otsuse jaos 6.9, mis vastab selle otsuse põhjendustele 974–1012, analüüsis komisjon 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsuse Generics (UK) jt (C-307/18, EU:C:2020:52) teist kriteeriumi ja jõudis järeldusele, et kompromissikokkuleppel ei saanud olla konkurentsi soodustavaid tagajärgi, mis oleksid kindlad, asjakohased, piisavalt olulised ja mitte ebakindlad ning mis oleksid võinud tekitada mõistliku kahtluse selle kokkuleppe konkurentsivastase eesmärgi suhtes.
- 169 Täpsemalt ei nõustunud komisjon vaidlustatud otsuses sellega, et Cephalonilt Tevale antud geneerilistel õigustel on väidetavad konkurentsi soodustavad tagajärjed, põhjendusel, et tegemist oli hilinenud ja kontrollitud sisenemisega modafiniiliturgudele (vaidlustatud otsuse põhjendused 977–981), et need õigused muutsid teiste geneeriliste ravimite tootjate sisenemise kõnealustele turgudele vähem tõenäoliseks (vaidlustatud otsuse põhjendused 982–992), et Cephaloni Nuvigili puudutav strateegia kahjustas väidetavaid konkurentsi soodustavaid tagajärgi (vaidlustatud otsuse põhjendused 993–995) ja et Tevale antud geneerilised õigused ei olnud kompromissikokkuleppe peamine ese (vaidlustatud otsuse põhjendused 996–1001).
- 170 Hagejad väidavad, et kompromissikokkuleppel olid konkurentsi soodustavad tagajärjed, mis välistasid selle käsitamise eesmärgi tõttu konkurentsipiiranguna. Need tagajärjed tulenevad Tevale antud geneerilistest õigustest, mis võimaldasid tal sõltumatult ja varakult

modafiniiliturgudele siseneda vähemalt kolm aastat enne seda, kui Cephaloni patendid osakeste suuruse kohta kehtivuse kaotasid (arvestades olukorda, kus Teva ei oleks Cephaloni vastu algatatud kohtumenetlust võitnud). Konkurentsi soodustavad tagajärjed, mis tulenevad sellest varasest modafiniiliturgudele sisenemisest, on asjakohased, kindlad ja piisavalt olulised, nagu nähtub ka otsusest Teva ja Cephaloni koondumise heakskiitmise kohta (vt eespool punkt 4). Sellega seoses rõhutavad hagejad asjaolu, et nimetatud otsuses on tuvastatud, et alates 2012. aasta oktoobrist „[oli] Teval vabadus viia modafiniili EMPs turule, ilma et Cephalon oleks tema suhtes algatanud kriminaalmenetlust“ (vaidlustatud otsuse põhjendus 95), ning et tema geneeriliste õiguste tõttu „oli Teva ainus konkurent, kellel oli tagatud õigus siseneda EMP turgudele 2012. aasta oktoobrist kuni 2015. aasta oktoobrini“ (vaidlustatud otsuse põhjendus 126), mis komisjoni sõnul muutis Teva „kõige tõenäolisemaks konkurentsipiiranguks Cephalonile vähemalt 2012. aasta oktoobrist kuni 2015. aasta oktoobrini“. Sellest tuleneb samuti, et konkurentsi soodustavad tagajärjed iseloomustavadki kompromissikokkulepet.

- 171 Hagejate arvates ei ole usutav vaidlustatud otsuses esitatud komisjoni seisukoht, et tema järeldused koondumise heakskiitmise otsuses on käesolevas asjas asjakohatud. Nimelt analüüsiti koondumise heakskiitmise otsuses selgelt konkurentsi soodustavaid tagajärgi, mis on seotud kindlustundega, et Teva siseneb varakult modafiniiliturgudele, nagu nähtub otseselt kompromissikokkuleppest, sest otsuses analüüsiti Teva võimalust siseneda modafiniiliturgudele, ilma et tema vastu oleks esitatud hagi, samal ajal kui teiste geneeriliste ravimite tootjate puhul oli sellise hagi oht jätkuvalt olemas.
- 172 Lisaks leiavad hagejad, et kui kompromissikokkuleppel ei oleks olnud sellist konkurentsi soodustavat potentsiaali, ei oleks komisjon Cephaloni omandamise lubamiseks seadnud Tevale tingimust, et ta peab andma modafiniiliga seotud õigused kolmandale isikule.
- 173 Hagejad vaidlevad vastu ka muudele komisjoni järeldustele, et Teva geneerilised õigused viisid hilinevad ja kontrollitud turule sisenemiseni, muutsid teiste geneeriliste ravimite tootjate turule sisenemise vähem tõenäoliseks, kahjustasid Cephaloni strateegiat seoses Nuvigiliga ja ei olnud käsitatavad kokkuleppe peamise esemena.
- 174 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.
- 175 Nagu nähtub eespool punktist 18, on Teva geneerilised õigused osa kompromissikokkuleppest. Kompromissikokkuleppe artikli 3.1.1 kohaselt kohustus Cephalon andma Tevale „loetletud patentide“ alusel lihtlitsentsi oma modafiniili geneerilise ravimi tootmiseks, kasutamiseks, turustamiseks ja müümiseks Ameerika Ühendriikides ja teistel turgudel (sealhulgas EMP turul) ning tegema sama seoses modafiniili toimeaine tarnimisega valmisravimitele, mille toimeaine on modafiniil, alates 2011. aastast Ameerika Ühendriikides ja alates 2012. aastast ka teistel turgudel, sealhulgas EMP turul. Kompromissikokkuleppe artiklis 3.1.1 on sätestatud, et Teva geneerilisi õigusi kohaldatai teistel turgudel, sealhulgas EMP turul, kõige varem alates 6. oktoobrist 2012 või kuupäevast, mis vastab kolmele kalendriaastale enne ainuõiguste kehtivuse lõppemist. Sama sätte kohaselt peab Teva maksma Cephalonile tasu, mis võrdub 10% kogu puhastulust, mida Teva või tema tütarettevõtjad Ameerika Ühendriikides ja muudel turgudel saavad modafiniili geneeriliste ravimite müügist nende geneeriliste õiguste tegeliku kehtivuse kuupäeval.
- 176 Kompromissikokkuleppe artiklid 3.1.2 ja 3.1.3 käsitlevad eelkõige mehhanisme, mis käivitatakse kolmandate isikute võimaliku varajase sisenemisega modafiniiliturgudele. Need sätted võimaldasid Teval viia oma modafiniili geneerilise versiooni turule kohe, kui turule on sisenenud mis tahes muu geneerilisi ravimeid tootev äriühing, olenemata sellest, kas Cephalon on viimasele

turule sisenemiseks loa andnud või mitte. Kui Teva oleks vastavalt eespool viidatud sätetele viinud oma geneerilise ravimi modafiniiliturule enne kuupäeva, mil need õigused tegelikult kehtima hakkasid, oleks ta olnud kohustatud maksma asjaomasel ajavahemikul lisatasu, mida on suurendatud 15% (kui Cephalon andis turule sisenemise loa) või 20% (kui tegemist oli riskiga sisenemisega, st ilma Cephaloni loata). Selles sättes ette nähtud stsenaariumid hõlmavad Cephaloni, kes taotleb ajutist keeldu või muid parandusmeetmeid. Sellistes olukordades peatatakse Teva geneerilised õigused (kompromissikokkuleppe artikli 3 lõike 1.3.3 punkt a) ja Cephalon ostaks Tevalt varud kokkulepitud hinnaga (kompromissikokkuleppe artikli 3 lõike 1.3.3 punkt b).

- 177 Esiteks tuleb sarnaselt komisjoniga tõdeda, et hagejate väide, et kompromissikokkuleppes kiirendati Teva sõltumatut turule sisenemist olukorras, kus Teva ei võida kohtuvaidlust Cephaloniga, tuleb tagasi lükata. Kohtupraktikast tuleneb, et selleks, et teha kindlaks, kas konkurentsi soodustavad tagajärjed takistavad tuvastada eesmärgi tõttu piirangut, ei ole vaja analüüsida muid stsenaariume, nagu need, mille puhul üks või teine pool patendivaidluse võidab. Piisab, kui komisjon tuvastab, et kokkulepe – selleks et kvalifitseerida see oma eesmärgi tõttu piiranguks – kahjustab konkurentsi piisavalt, arvestades kokkuleppe tingimuste sisu, eesmärgi ning selle majanduslikku ja õiguslikku konteksti, kuhu see kuulub (vt selle kohta 25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus *Lundbeck vs. komisjon*, C-591/16 P, EU:C:2021:243, punktid 140 ja 141).
- 178 Teiseks ei ole vaidlust selles, et enne kompromissikokkuleppe sõlmimist oli Teva modafiniiliturul Cephaloni kõige arenenum potentsiaalne konkurent. Teval olid konkreetset võimalused siseneda sellele turule oluliselt enne 2012. aastat (täpsemalt 2005. aastal) kui sõltumatu turule siseneja. Kompromissikokkulepe kõrvaldas selle võimaluse.
- 179 On tõsi, et kompromissikokkulepe ja sellega seotud Teva geneerilised õigused näevad ette, et Teva siseneb modafiniiliturule alles 2012. aastal. See turule sisenemine ei toimu vaba konkurentsi tõttu, vaid pooltevahelise kooskõlastatud tegevuse tõttu. Seega ei ole tegemist varajase sisenemisega, millel on konkurentsi soodustav mõju, nagu väidavad hagejad. Tegemist on üksnes lepingulise turule sisenemisega, mida kompromissikokkulepe viivitas seitse aastat ja millega anti Cephalonile garantii, et Teva ei konkureeri sellel ajavahemikul temaga.
- 180 Lisaks ei saa seda Teva sisenemist modafiniiliturule alates 2012. aastast samastada olukorraga, kui samale turule siseneb sõltumatu ettevõtja, kes hakkab Cephaloniga otse konkureerima. Ühelt poolt põhines Teva kavandatav modafiniiliturule sisenemine Cephaloni litsentsil ja teiselt poolt oli ta kohustatud maksma suuri tasusid, mis moodustasid 10–20% Teva modafiniili geneeriliste ravimite müügist saadud kogu puhaskasumist. Seetõttu oli vähetõenäoline, et Teva ja Cephaloni vahel oleks tugev hinnakonkurent.
- 181 Kolmandaks tuleb tagasi lükata hagejate argumendid, mis tuginevad otsusele, millega kiideti heaks Teva ja Cephaloni koondumine.
- 182 Esiteks tuleb tõdeda, et koondumise heakskiitmise otsuse võrdlusraamistik erineb sellest, millel põhineb kompromissikokkuleppe analüüs ELTL artikli 101 lõike 1 seisukohast. Kui vaidlustatud otsuses hindas komisjon kompromissikokkuleppes tulenevat konkrentsi piirangut ja võrdles selle mõju vastupidise stsenaariumiga, kus kompromissikokkulepet ei oleks sõlmitud, siis Teva ja Cephaloni koondumist käsitlevas otsuses loetakse kompromissikokkulepe juba aset leidnuks ja hinnatakse poolte koondumise tõenäolist mõju konkrentsile lähitulevikus koondumiste kontrolli käsitlevate liidu eeskirjade seisukohast alates 2011. aastast.

- 183 Teiseks ei ole selles kontekstis üllatav, et komisjon võttis arvesse kompromissikokkuleppe olemasolu ja Teva geneerilisi õigusi ning järeldas, et Teval olid mõned kompromissikokkulepppest tulenevad „eelised“, näiteks see, mis seisnes modafiniili geneeriliste ravimite turuleviimises EMPs ilma, et Cephalon tema suhtes kohtumenetlust algataks, samal ajal kui teistel geneeriliste ravimite tootjatel neid eeliseid ei olnud ja nad pidid toime tulema patentide valdkonnas pooleliolevate kohtuasjadega, mis hõlmasid ka hagi tagamisi. See selgitab, miks on komisjon koondumise heakskiitmise otsuse põhjenduses 98 seadnud kahtluse alla asjaolu, et muud geneeriliste ravimite tootjad peale Teva said 2012. aasta oktoobrist 2015. aasta oktoobrini avaldada märkimisväärsel konkurentsivõimel Cephaloni geneerilise modafiniili ravimile. Seega asjaolu, et komisjon leidis koondumise heakskiitmise otsuses, et pärast kompromissikokkuleppe sõlmimist ja vaatamata sellele kujutas Teva endast endiselt kõige tõenäolisemat konkurentsivõimel Cephalonile, ei tähenda, et ta oleks leidnud, et Teva geneerilistel õigustel oli konkurentsi soodustav mõju.
- 184 Samuti ei tähenda asjaolu, et komisjon kiitis koondumise kontrolli menetluse raames Teva kohustused heaks, seda, et komisjon oleks järeldanud, et kompromissikokkuleppel ja sellega seotud Teva geneerilistel õigustel on konkurentsi soodustav mõju. Vastupidi, nagu komisjon õigesti märkis, on selliste kohustuste eesmärk taastada Cephalonile konkurentsivõimel, mis koondumise tõttu oli modafiniiliturult kadunud.
- 185 Osas, milles hagejad heidavad komisjonile ette, et ta ei võtnud vaidlustatud otsuses arvesse 12. detsembri 2018. aasta kohtuotsust *Krka vs. komisjon* (T-684/14, ei avaldata, edasi kaevatud, EU:T:2018:918), kuna ta leidis, et litsentsi alusel turule sisenemine on samaväärne kontrollitud turule sisenemisega, siis ei saa selle etteheitega nõustuda. Nimelt erineb nimetatud kohtuotsuse aluseks olnud kohtuasi käesolevast kohtuasjast. Kui nimetatud kohtuasjas anti geneeriliste ravimite tootjale luba siseneda kohe asjaomastele turgudele, siis käesoleval juhul tuleneb konkurentsi kahjustamine asjaolust, et kompromissikokkuleppes oli ette nähtud Teva turule sisenemise edasilükkamine peaaegu seitsme aasta võrra.
- 186 Lõpuks tuleb tagasi lükata hagejate argumendid, millega nad vaidlevad vastu vaidlustatud otsuses esitatud järeldustele, et kõigepealt muutsid Teva geneerilised õigused vähem tõenäoliseks teiste geneeriliste ravimite tootjate sisenemise modafiniiliturule, seejärel kahjustas Cephaloni Nuvigili puudutatav strateegia Teva geneeriliste õiguste väidetavaid konkurentsi soodustavaid tagajärgi, ning lõpuks ei olnud need õigused kompromissikokkuleppe peamine ese.
- 187 Sellega seoses tuleb märkida, et vastupidi sellele, mida väidavad hagejad, ei ole komisjon nõudnud Tevalt kohtusse pöördumist. Komisjon ei ole ka väitnud, et asjaolu, kui Teva võidab patendivaidluse raames kohtuvaidluse, võimaldab teistel geneeriliste ravimite tootjatel kohe modafiniiliturule siseneda. Sellegipoolest oleks Cephaloni patentide kehtetuks tunnistamine kõrvaldanud tõkke sellele turule sisenemisel, mis kujutas endast takistust nii Tevale kui ka teistele tootjatele, ning juhul, kui Teva oleks kohtuvaidluse võitnud, oleksid sellest võinud kasu saada ka teised tootjad.
- 188 Samuti ei saa hagejad eitada, et Teva geneerilised õigused võimaldasid Teval olla esimene, kes siseneb modafiniili geneeriliste ravimite turule enne Cephaloni patentide kehtivuse lõppemist ja riskimata, et tema vastu võidakse kohtusse hagi esitada. Modafiniili geneeriliste ravimite turule esimesena siseneja positsioon võis anda Tevale võimaluse oma seisundit tugevdada, mis võimaldas tal seejärel muuta keeruliseks kõigi konkurentide jaoks sellele turule sisenemise, näiteks agressiivse hinnastrateegia abil, lisaks asjaolule, et uuel turule tulijal oleks olnud oht, et Cephalon pöördub tema vastu kohtusse, või oleks ta kohanud muid takistusi.

- 189 Mis puudutab Cephaloni strateegiat, mille eesmärk on suunata modafiniilil põhinevat Provigili kasutavad patsiendid ümber oma teise põlvkonna tootele Nuvigil, mis põhineb armodafiniilil (strateegia, mille eesmärk on leevendada patentide kehtivuse lõppemist geneeriliste ravimite konkurentsi tõttu), siis on komisjon seda õigesti arvesse võtnud, arvestades, et *ex ante* seisukohast oleksid Teva geneerilised õigused äärmisel juhul võimaldanud tal siseneda litsentsi alusel sellele modafiniili patsientide turule, mis oli veel 2012. aastal alles. Komisjon võis seega eeldada, et isegi kui Tevale antud geneerilistel õigustel oleks konkurentsi soodustavad tagajärjed, olid need tagajärjed väga piiratud ja ebapiisavad, et seada kahtluse alla kokkuleppe kvalifitseerimine oma eesmärgi tõttu konkrentsiipiiranguks.
- 190 Komisjon lükkas vaidlustatud otsuse põhjendustes 996–1001 õigesti tagasi ka hagejate väite, et Teva geneerilised õigused olid kompromissikokkuleppe peamine ese ja soodustasid konkurentsi, samal ajal kui piiravad tingimused olid vaid selle kokkuleppe kõrval aktsessoorsed asjaolud. Eelnevaid hinnanguid arvestades tuleb sellega seoses tagasi lükata argument, et kompromissikokkuleppe on peamiselt konkurentsi soodustav, sest Teva sisenemist modafiniiliturgudele tuleb kvalifitseerida pigem hilinenud, kontrollitud ja piiratud sisenemisena nende turgudele, mitte aga varajase sisenemisena, nagu väidavad hagejad (vt eespool punktid 178–180). Sama kehtib argumendi kohta, et piiravad tingimused on väidetavalt aktsessoorsed, kuna kohtupraktikast tuleneb, et järeldust, et kokkuleppe tuleb kvalifitseerida „eesmärgi tõttu piiranguks“, ei saa tagasi lükata põhjusel, et kokkuleppe sõlminud ettevõtjad tuginevad asjaolule, et sellest tulenevad piirangud on puhtalt aktsessoorsed (30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Generics (UK) jt, C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 96).
- 191 Järelikult tuleb esimese väite kolmas osa põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

d) Esimese väite neljas osa

- 192 Neljandas osas, mis koosneb kahest etteheitest, leiavad hagejad, et komisjon tegi fakte ja rikkus õigusnormi, kui ta hindas kompromissikokkuleppe majanduslikku ja õiguslikku konteksti, esiteks moonutades seda, kuidas pooled vaidlust tajuvad, ja teiseks leides, et kompromissikokkuleppes sisalduvad piiravad tingimused olid „kohaldamisalast välja arvatud“.
- 193 Mis puudutab esimest etteheidet, siis heidavad hagejad komisjonile sisuliselt ette seda, et ta esitas vaidlustatud otsuses mitu oletust, tuginedes vähestele tõenditele, mis puudutasid asjaolu, et Teva oli väidetavalt veendunud, et Cephaloni patendid osakeste suuruse kohta ei olnud kehtivad ja et Teva toode ei riku neid, ning seetõttu tegi ta järelduse, et Teva ei nõustunud piiravate tingimustega, kuna tal oli arusaam Cephaloni patendi tugevusest või üldisemalt tema eduvõimalustest, vaid nõustus nendega selle väärtuse tõttu, mis äritehingutega talle üle anti.
- 194 Teise etteheite osas väidavad hagejad, et vaidlustatud otsuse põhjendustes 667–678 esitatud järeldus, et Teva konkrentsiikeelu kohustus ületab Cephaloni patentide ulatust, on väär ja ebaloogiline. Sellega seoses toovad hagejad esile asjaolu, et nagu nähtub uuringutest, oli sisulise sarnasuse saamiseks Provigiliga vaja kasutada modafiniili osakesi, mis kuuluvad Cephaloni patentides käsitletud suuruste tootevaliku alla. Seetõttu ei läinud konkrentsiikeelu kokkulepped kaugemale patentide potentsiaalsest ulatusest.
- 195 Komisjon vaidleb vastu hagejate väidetud vigadele.
- 196 Mis puudutab esimest etteheidet, siis nähtub vaidlustatud otsusest, et komisjon tugines mitmele asjaolule järeldamiseks, et Teval oli kahtlusi seoses Cephaloni positsiooniga patentide valdkonnas.

197 Sellega seoses on vaidlustatud otsuses muu hulgas märgitud järgmist:

- Teva alustas omaenda geneerilise modafiniili versiooni arendamist, mille ta viis riskiga 2005. aastal Ühendkuningriigis turule (vaidlustatud otsuse põhjendused 152, 158 ja 610);
- Teva kinnitas korduvalt, et Cephaloni patendid osakeste suuruse kohta ei kehti või et tema geneeriline modafiniili ravim ei riku neid patente (vaidlustatud otsuse põhjendused 153–155);
- Teva teadusekspert teatas 2003. aasta aprillis, et „Teva suutis tõendada bioekvivalentsust [Cephaloni modafiniiliga], kujundades välja materjali, mis ei kuulu Cephaloni patendi kohaldamisalasse“ (vaidlustatud otsuse põhjendused 157 ja 611);
- ühe Cephaloni valitud Ühendriikide laboratooriumi tehtud katsed Teva modafiniili näidiste kohta Ühendkuningriigi patendimenetluse käigus näitavad, et Teva modafiniil ei riku Cephaloni osakeste suuruse patente (vaidlustatud otsuse põhjendused 159 ja 611).

198 Järelikult ei ole põhjendatud hagejate väide, et komisjon ei põhjendanud vaidlustatud otsuse väiteid tõenditega Teva ettevõttesisesse seisukoha kohta. Lisaks on see, kuidas Teva tajub Cephaloni positsiooni patentide valdkonnas, samuti märk sellest, et kompromissikokkuleppe sõlmimisel ei olnud oluline mitte Cephaloni patentide tugevus ega ebakindlus vaidluse lahenduse suhtes, vaid rahalised stiimulid.

199 Mis puudutab teist etteheidet, siis tuleb meenutada, et konkurentsikeelu tingimuse alusel kohustus Teva mitte tootma, turustama ega importima valmisravimeid, mis sisaldavad toimeainena modafiniili.

200 Kohustus mitte konkureerida tagas, et Teva lõpetab modafiniilil põhinevate toodete igasuguse tootmise ja turustamise, olenemata sellest, kas tootmis- ja turustamisprotsess põhineb tehnoloogial, mis rikub Cephaloni olemasolevaid patente või mitte.

201 Hagejad ei vaidle vastu sellele, et konkurentsikeelu kohustus hõlmab kõiki modafiniilil põhinevaid tooteid.

202 Kuna tegemist on kohustusega, mis puudutab „kõiki valmisravimeid“, mitte aga kõiki valmistootmeid, mis võivad rikkuda Cephalonile kuuluvaid modafiniili patente, siis on komisjon õigesti leidnud, et Teva kohustus oli kokkulepe tema turukäitumise kohta, mitte lihtsalt kohustus mitte rikkuda Cephaloni patente, seda enam, et oli võimalik arendada välja modafiniili geneeriline toode, mis ei kuulu Cephaloni patentide kohaldamisalasse. Nagu komisjon õigesti märkis, ei oleks Cephalon saanud kunagi õiguspäraselt niivõrd ulatuslikke konkurentsikeelu kohustusi lihtsalt osakeste suuruse patente edukalt kohaldades. Järelikult ei teinud komisjon viga, kui ta leidis, et see kohustus jääb patentide kohaldamisalast välja.

203 Lisaks, vastupidi sellele, mida väidavad hagejad, ei olnud komisjon kohustatud tõendama, et Teva oleks võinud arendada või arendas versiooni, mis patendist tulenevaid õigusi ei riku. Nimelt piisab, kui tõendada, et Teval olid tegelikud ja konkreetset võimalused siseneda modafiniiliturgudele ning ta oli seega potentsiaalne konkurent. Pealegi, nagu on juba märgitud eespool punktis 197, leidis Teva, et tal õnnestus „tõendada bioekvivalentsust [Cephaloni modafiniiliga], kujundades välja materjali, mis ei kuulu Cephaloni patendi kohaldamisalasse“. Lisaks ei ole 2005. aastal Teva valimi põhjal tehtud testides tõendatud, et Cephaloni patentidest tulenevaid õigusi on rikutud.

- 204 Lõpuks, isegi kui kompromissikokkulepe ei sisaldanud kohustusi, mille kohta väideti, et need kuuluvad Cephaloni modafiniili patentide „kohaldamisalasse“, ei välista see eesmärgi tõttu piirangu tuvastamist. Käesoleval juhul oli kompromissikokkuleppe eesmärk hoida Teva modafiniiliturgudel eemal, andes talle üle väärtuse kokku piisavalt kõrgel tasemel, nii et see veenis teda lükkama edasi oma sõltumatuid pingutusi neile turgudele siseneda. Sellise kokkuleppe eesmärk, mis määrab kindlaks potentsiaalsete konkurentide tulevase käitumise turul, on piirata konkurentsi ja seda sõltumata küsimusest, kas Cephalonil oleks olnud patendiõiguse alusel võimalik saavutada sama kõrvaldamine kohtuotsusega või mitte (vt selle kohta 8. septembri 2016. aasta kohtuotsus Lundbeck vs. komisjon, T-472/13, EU:T:2016:449, punktid 491–499).
- 205 Eelneva põhjal tuleb esimese väite neljas osa ja järelikult esimene väide tervikuna tagasi lükata.

2. Teine väide, et on rikutud õigusnormi ja tehtud faktiviga, kuna komisjon kvalifitseeris kompromissikokkuleppe selle tagajärje tõttu konkurentsipiiranguks

- 206 Teises väites, mis jaguneb kaheks osaks, kinnitavad hagejad, et komisjon järeldas ekslikult, et kompromissikokkulepe kujutab endast tagajärje tõttu konkurentsipiirangut ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses. Kuigi hagejate esimese väite tagasilükkamine, millega nad vaidlustasid kompromissikokkuleppe kvalifitseerimise eesmärgi tõttu konkurentsipiiranguks, muudab nende teise väite analüüsi *a priori* esemetuks (vt selle kohta 4. juuni 2009. aasta kohtuotsus T-Mobile Netherlands jt, C-8/08, EU:C:2009:343, punktid 28–30 ja seal viidatud kohtupraktika), peab Üldkohus vajalikuks käesoleva juhtumi asjaoludel oma analüüsi jätkata.
- 207 Esimeses väiteosas väidavad hagejad, et viidates 12. detsembri 2018. aasta kohtuotsusele Krka vs. komisjon (T-684/14, ei avaldata, edasi kaevatud, EU:T:2018:918), kohaldas komisjon vääralt õiguslikku kriteeriumi, tuginedes kompromissikokkuleppe võimalikele tagajärgedele, üritamata tõendada selle tegelikku mõju.
- 208 Täpsemalt vaidlevad hagejad vastu vaidlustatud otsuse põhjenduses 1030 esitatud komisjoni lähenemisele, mille kohaselt „selleks et tuvastada piirav mõju konkurentsile, piisab, kui teha kindlaks kokkuleppe potentsiaalne mõju konkurentsile“. Sellega seoses väidavad hagejad, et nende kokkulepete hindamisel, mida ei ole rakendatud, tuleb tegelikult arvesse võtta potentsiaalseid tagajärgi, mis neil kokkulepetel „võivad“ olla, samas kui juba rakendatud kokkulepete hindamisel tuleb arvesse võtta mõju, mida need kokkulepped „tegelikult“ konkurentsile avaldasid. Kuna kompromissikokkulepe oli juba täidetud, oleks komisjon pidanud analüüsima tegelikke tagajärgi, mis kompromissikokkuleppel konkurentsile olid, nagu nähtub eespool punktis 207 viidatud kohtupraktikast.
- 209 Teises osas väidavad hagejad, et komisjon ei ole tõendanud piisavalt tuntavaid tagajärgi konkurentsiparameetritele asjaomastel turgudel. Esiteks vaidlevad nad täpsemalt vastu vastupidisele stsenaariumile, mida komisjon kohaldas. Teiseks märgivad nad, et vaidlustatud otsuses ei ole komisjon tõendanud kompromissikokkuleppe mis tahes negatiivseid tagajärgi.
- 210 Mis puudutab vastupidist stsenaariumi, siis kuigi komisjon kasutas vaidlustatud otsuse põhjenduses 1215 vastupidise stsenaariumina Teva ja Cephaloni vahelise kohtuvaidluse jätkumist Ühendkuningriigis, ei teinud ta kindlaks, milline pool oleks kohtuvaidluse võitnud või millal vaidlus oleks lõppenud. Ta ei tuvastanud ka seda, et oleks sõlmitud vähem piirav kompromissikokkulepe.

- 211 Samuti on komisjon kohustatud tõendama erinevust turul modafiniili hinnas, tootmises, innovatsioonis, mitmekesisuses või kvaliteedis sõltuvalt sellest, kas pooled oleksid jätkanud kohtumenetlust või kas oleks sõlmitud kompromissikokkulepe. Komisjon ei ole aga tõendanud, et modafiniili geneeriliste ravimite turule sisenemise hetkel esines hinnaerinevus. Ta ei tõendanud ka erinevusi muudes konkurentsiparameetrites olenevalt sellest, kas käsitleti kompromissikokkuleppega stsenaariumi või ilma selleta stsenaariumi.
- 212 Mis puudutab negatiivseid tagajärgi, siis väidavad hagejad, et komisjon ei tuvastanud ainsatki kompromissikokkuleppes tulenevat negatiivset tagajärge konkurentsiparameetritele, võrreldes vastupidise stsenaariumiga, kus pooltevaheline vaidlus jätkub.
- 213 Selles kontekstis väidavad hagejad sisuliselt, et komisjon on tuvastanud kuupäevad, kui Teva sai viies riigis modafiniili turuleviimise load, kuid ta ei tuvastanud, et Teva oli tegelikult nende riikide turgudele sisenenud enne, kui ta kompromissikokkuleppega selleks loa sai. Samuti ei ole komisjon esitanud tõendeid selle kohta, et mõni muu geneeriliste ravimite tarnija oleks „mõistliku tõenäosusega“ sisenenud modafiniili müügiturule, ning ta ei ole tõendanud, et kompromissikokkulepe mõjutas mõnda teist geneerilisi ravimeid tootvat äriühingut. Mis puudutab turuolukorda „vaidluse jätkumise“ ajal, st olukorras, mis vastab komisjoni vastupidisele stsenaariumile, siis märgivad hagejad, et Teva ei oleks lihtsalt saanud sellele turule siseneda, kuna ta nõustus Ühendkuningriigis toimuva vaidluse raames esialgse tõkendiga mitte müüa selles riigis modafiniili kuni menetluse toimumiseni Ühendkuningriigi patendikohtus, nagu möönis komisjon. Kompromissikokkuleppel ei olnud seega iseenesest mingeid tagajärgi konkurentsiparameetritele modafiniiliturgudel. Ilma geneeriliste ravimite tegeliku turule tulemiseta oleksid modafiniili hinnad ja kõik muud konkurentsiparameetrid komisjoni enda analüüsi kohaselt jäänud samaks nii kompromissikokkuleppe stsenaariumi kui ka pooltevahelise vaidluse jätkumise korral.
- 214 Komisjon leiab, et käesoleva väite kaks osa on põhjendamatud ja need tuleb tagasi lükata.
- 215 Teise väitega, mille kahte osa tuleb analüüsida koos, vaidlustavad hagejad vaidlustatud otsuses tehtud komisjoni järelduse, et kompromissikokkulepe kujutas endast ka oma tagajärgede tõttu konkurentsipiirangut.
- 216 Kõigepealt tuleb märkida, et vaidlustatud otsuse 7. jaos meenutas komisjon üldpõhimõtteid, mis reguleerivad analüüsi, mis tuleb läbi viia, et teha kindlaks, kas kokkulepe, täpsemalt patendivaidluste lahendamise kokkulepe, kujutab endast tagajärje tõttu konkurentsipiirangut ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses, ning sama otsuse 8. jaos kohaldas ta neid põhimõtteid käesolevale asjale. Viimati nimetatud jaos määratles ta kõigepealt kaubaturu ja selle geograafilise ulatuse (nimetatud otsuse jagu 8.1) ning tuvastas turustruktuuri ning Cephaloni, Teva ja teiste potentsiaalsete konkurentide positsiooni sellel turul. Sellest tuleneb, et Cephalonil oli modafiniili ainsa tootjana turujõud ja et Teva oli kõige arenenum konkurent (nimetatud otsuse jagu 8.2). Seejärel esitas komisjon konkurentsikeelu ja vaidlustamiskeelu piiravate tingimuste analüüsi ning viisi, kuidas need tingimused ilmneshid ja mõjutasid Teva tegevust turul. Sellest tuleneb, et kõnealused tingimused piirasid Teva sõltumatust, takistades tal seega tulla geneeriliste ravimitega modafiniiliturule ja piirates tema võimet jätkuvalt vaidlustada Cephaloni patente (selle otsuse jagu 8.3). Sama otsuse jaos 8.4 viitab komisjon konkurentsiolekukorrale, mis oleks eksisteerinud ilma kompromissikokkuleppeta, et jõuda sama otsuse jaos 8.5 järeldusele, et kompromissikokkulepe piiras oma tagajärje tõttu konkurentsi.
- 217 Hagejad ei vaidle vastu turu määratlusele, turustruktuurile või Teva või Cephaloni positsioonile sellel turul.

- 218 Seega ei vaidle hagejad vastu sellele, et Teva oli Cephaloni potentsiaalne konkurent.
- 219 Seetõttu piirdub teine väide küsimusega, kas esiteks piisas kompromissikokkuleppe potentsiaalse mõju tõendamiseks konkurentsile modafiniiliturgudel selleks, et komisjon tuvastaks tagajärje tõttu konkurentsipiirangu olemasolu (esimene osa), ja kas teiseks oli vastupidine stsenaarium, mida komisjon samas otsuses kohaldas, sobiv ja võimaldas komisjonil tõendada kompromissikokkuleppes tulenevaid negatiivseid tagajärgi konkurentsile modafiniiliturgudel (teine osa).
- 220 Tuleb meenutada, et ELTL artikli 101 kohaselt on keelatud kokkulepped ja kooskõlastatud tegevus, mille eesmärk või tagajärg on takistada, piirata või kahjustada konkurentsi siseturu piires.
- 221 Nagu komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 1020 märkis, siis kohtupraktika kohaselt selleks, et hinnata, kas kokkulepet tuleb pidada keelatuks selle konkurentsi kahjustava tagajärje tõttu, tuleb konkurentsi toimimist uurida tegelikus olukorras, mis leiaks aset ilma vaidlusaluse kokkuleppeta (vt 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus MasterCard jt vs. komisjon, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, punkt 161 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 222 Selleks tuleb arvesse võtta kõnealuse tegevuse konkreetset raamistikku, eelkõige majanduslikku ja õiguslikku konteksti, milles asjasse puutuvad ettevõtjad tegutsevad, samuti asjaomaste kaupade või teenuste laadi ning kõnealuse turu või kõnealuste turgude toimimise tegelikke tingimusi ja struktuuri (vt selle kohta 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus MasterCard jt vs. komisjon, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, punkt 165 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 223 Kõnealuse kokkuleppe puudumise eeldusel põhinev stsenaarium peab olema realistlik. Sellest seisukohast on vajaduse korral lubatav arvesse võtta võimalikke arenguid, mis leiaks turul aset nimetatud kokkuleppe puudumisel (vt selle kohta 11. september 2014. aasta kohtuotsus MasterCard jt vs. komisjon, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, punkt 166).
- 224 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võivad konkurentsi piiravad tagajärjed olla nii tegelikud kui ka potentsiaalsed, kuid igal juhul peavad need olema piisavalt tuntavad (vt 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Generics (UK) jt, C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 117 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 225 Käesolevas asjas heidavad hagejad komisjonile ette, et ta kohaldas vaidlustatud otsuses vääralt õiguslikku kriteeriumi, tuginedes üksnes kompromissikokkuleppe potentsiaalsetele tagajärgedele.
- 226 Eespool punktis 224 viidatud kohtupraktikat arvestades ei saa selle argumendiga nõustuda.
- 227 Nimelt nähtub sellest kohtupraktikast, et on võimalik lähtuda potentsiaalsest konkurentist, mida pakkunuks potentsiaalne turule siseneja, kes kõnealuse kokkuleppega kõrvaldati, ning asjaomase turu struktuurist.
- 228 Nagu on tõdetud eespool punktis 218, ei vaidle hagejad vastu sellele, et kompromissikokkuleppe sõlmimise ajal oli Teva Cephaloni potentsiaalne konkurent modafiniiliturgudel. Järelikult kõrvaldas kompromissikokkuleppe rakendamine Teva ja Cephaloni vahel eksisteerinud potentsiaalse konkurentsi, nagu komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 1027–1032 ja 1244–1257 märkis.

- 229 Sellega seoses tuleneb kohtupraktikast, et ELTL artikli 101 eesmärk ei ole üksnes kaitsta olemasolevat, vaid ka potentsiaalset konkurentsi (14. aprilli 2011. aasta kohtuotsus *Visa Europe ja Visa International Service vs. komisjon*, T-461/07, EU:T:2011:181, punkt 68).
- 230 Lisaks nähtub vaidlustatud otsusest, et komisjon võttis arvesse seda, kuidas kompromissikokkulepet tegelikult täideti ja kuidas turg hiljem arenes (vt allpool punkt 247).
- 231 Seejärel tuleb tagasi lükata ka hagejate argument, et komisjon ei ole oma vastupidises stsenaariumis kindlaks teinud, kes oleks Teva ja Cephaloni kohtuvaidluse Ühendkuningriigis võitnud või mis hetkel see vaidlus oleks lõppenud. Sama kehtib ka nende etteheite kohta, et komisjon ei tuvastanud, et poolte vahel oleks olnud võimalik sõlmida kompromissikokkulepe, mis piirab konkurentsi vähem kui olemasolev kompromissikokkulepe.
- 232 Nimelt võttis komisjon vaidlustatud otsuses arvesse majanduslikku ja õiguslikku konteksti, milles hagejad tegutsesid, eriti faktiliste asjaolude asetleidmise ajal nende seisukohta nende vastavale patendiolukorrale ning modafiniiliturgude toimimise tegelikke tingimusi ja struktuuri, sealhulgas Teva seisundit kui kõige arenenumat konkurentsohtu Cephalonile, ning järeldas, et kompromissikokkuleppe puudumise korral oli tõenäoline vastupidine stsenaarium see, et hagejate vahel patendivaidlused jätkuvad.
- 233 Komisjon lähtus seega eeldusest, et Teva ja Cephaloni vaheline potentsiaalne konkurents on säilinud ning et Teval on modafiniiliturgudele sisenemiseks tegelikud ja konkreetset võimalused. Seetõttu võrdles ta kompromissikokkuleppes tulenevat konkurentsiolukorda selle stsenaariumiga, mis oleks tõenäoliselt tekkinud kompromissikokkuleppe puudumise korral.
- 234 Sellega seoses tuleneb kohtupraktikast, et niisuguses olukorras nagu käesolevas asjas ei eelda vastupidise stsenaariumi tuvastamine mingit lõplikku järeldust geneeriliste ravimite tootja eduvõimaluste kohta patendimenetluses või vähem piirava kokkuleppe sõlmimise tõenäosuse kohta (30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus *Generics (UK) jt, C-307/18*, EU:C:2020:52, punkt 119).
- 235 Vastupidise stsenaariumi ainus eesmärk on kindlaks teha selle tootja realistlikud tegutsemisvõimalused kõnealuse kokkuleppe puudumise korral. Seega, kuigi nimetatud stsenaariumi puhul ei saa pidada tähtsusetuks geneeriliste ravimite tootja eduvõimalusi patendimenetluses ega ka olemasoleva kokkuleppega võrreldes konkurentsi vähem piirava kokkuleppe sõlmimise tõenäosust selle tootja ja originaalravimi tootja vahel, on need asjaolud siiski vaid mõned nende hulgas, mida tuleb arvesse võtta selle kindlakstegemisel, kuidas turg oleks tõenäoliselt toiminud ja milline oleks olnud turu struktuur, kui asjaomast kokkulepet ei oleks sõlmitud (30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus *Generics (UK) jt, C-307/18*, EU:C:2020:52, punkt 120).
- 236 Järelikult selleks, et teha kindlaks, kas sellistel kokkulepetel nagu kõnealune kompromissikokkulepe on konkurentile potentsiaalsed või tegelikud tuntavad tagajärjed, ei pea komisjon tuvastama seda, et selle kokkuleppe pooleks olev geneeriliste ravimite tootja oleks tõenäoliselt patendivaidluse võitnud, ega seda, et kokkuleppe pooled oleksid tõenäoliselt sõlminud vähem piirava kompromissikokkuleppe (vt selle kohta 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus *Generics (UK) jt, C-307/18*, EU:C:2020:52, punkt 121).
- 237 Lõpuks tuleb tagasi lükata hagejate väide, et komisjon ei tuvastanud vaidlustatud otsuses, et kompromissikokkuleppel olid negatiivsed tagajärjed konkurentile modafiniiliturgudel.

- 238 Nagu on juba tõdetud eespool punktides 223 ja 235, oli komisjon kohustatud realistlikult kindlaks tegema, milline oleks olnud võimalik konkurentsiolukord modafiniiliturgudel ilma kompromissikokkuleppeta.
- 239 Nagu komisjon õigesti märkis, võib kompromissikokkuleppes tulenev olulise potentsiaalse konkurentsiallika kõrvaldamine ja sellele järgnev viivitusega turule sisenemine iseenesest tekitada negatiivseid tagajärgi konkurentsiparameetritele, eelkõige hindadele.
- 240 Näide kompromissikokkuleppe negatiivsetest tagajärgedest konkurentsile modafiniiliturgudel on esitatud vaidlustatud otsuse põhjendustes 1213–1253.
- 241 Sellega seoses märgib komisjon vaidlustatud otsuses, et Teva oli Cephaloni kõige arenenum potentsiaalne konkurent modafiniiliturgudel ning tal olid tegelikud ja konkreetset võimalused neile turgudele siseneda (jagu 8.2.2 ja jagu 8.4 ning täpsemalt vaidlustatud otsuse põhjendused 1216 jj). Toimiku materjalidest nähtub, et kompromissikokkuleppe sõlmimise ajal oli Teva, kes kavatses siseneda modafiniiliturgudele erinevates riikides (näiteks Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa, Madalmaad ja Rootsi), selleks taotlenud nendes riikides oma modafiniili geneerilisele ravimile müügilubasid, mille ta oli saanud aastatel 2005–2009, ning oli juba viinud selle toote riskiga Ühendkuningriigis turule niipea, kui ta oli 6. juunil 2005 saanud müügiluba selles riigis.
- 242 Siiski tuleb meenutada, et piiravad tingimused lõpetasid Teva sisenemise modafiniiliturgudele. Konkurentsikeelu tingimus takistas Teval teostada kogu äritegevust seoses geneerilise modafiniiliga, samal ajal kui vaidlustamiskeelu tingimusega kõrvaldati see äriühing konkurentsiohuna (vaidlustatud otsuse põhjendused 1200–1212).
- 243 Lisaks võeti need kohustused olukorras, kus Teva leidis, et tema geneeriline toode ei riku Cephaloni patentidest tulenevaid õigusi ja et Cephaloni patendid on kehtetud, mis tähendab, et kompromissikokkuleppes sisalduvad piiravad tingimused ei olnud patendi tugevuse tajumisel põhineva hinnangu tulemus, vaid need tulenesid nimetatud kokkuleppe artiklis 2 nimetatud tehingutes kajastatud märkimisväärse väärtuse üleandmisest (vaidlustatud otsuse põhjendused 691–694, 1208 ja 1209).
- 244 Sellega seoses tuleb meenutada, et patendi kehtivuse ja ulatuse vaidlustamine on osa tavapärasest konkurentsist farmaatsiasektoris (vt selle kohta 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Generics (UK) jt, C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 81).
- 245 Seega võis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 1226 õigustatult leida, et ilma kompromissikokkuleppeta oleks Teva tõenäoliselt jätkanud oma seisukoha kaitsmist Ühendkuningriigi patendivaidluses nende kahe poole vahel ja jätkanud pingutusi modafiniiliturgudele sisenemiseks, mis oleks mõjutanud ka tõenäosust, et teised potentsiaalsed modafiniili geneeriliste ravimite tootjad sisenevad nendele turgudele.
- 246 Komisjon märkis sellega seoses vaidlustatud otsuse põhjenduses 1245 õigesti, et kuna kompromissikokkuleppe kõrvaldas Cephaloni peamise konkurentsiturve, oli selle tõenäoline tagajärg see, et ta oli kaitstud hinnakonkurentsi eest, mida pakusid konkureerivad geneeriliste ravimite tootjad. Kui Teva oleks turule sisenenud, oleks ta – geneerilisi ravimeid tootvate turule sisenejate tavapärase ärimudeli kohaselt – võinud konkureerida hindadega selliste originaalravimite tootjatega nagu Cephalon.

- 247 Vaidlustatud otsuse jaos 8.4.3 (nimetatud otsuse põhjendused 1244–1253) illustreerib komisjon seda hinnakonkurentsi, tuues esile hinnaerinevused enne ja pärast geneeriliste ravimite tootjate sisenemist ravimiturgudele asjaomastes riikides.
- 248 Sellega seoses on komisjon vaidlustatud otsuses tuvastanud, et Teva ei olnud mitte ainult Cephaloni potentsiaalne konkurent modafiniiliturgudel, vaid kõige arenenum konkurentsiot Cephalonile nendel turgudel. Seega järeldas ta õigesti, et kompromissikokkuleppega kõrvaldati oht, et Teva konkureerib ja siseneb modafiniiliturule, millel olid negatiivsed tagajärjed konkurentidele neil turgudel. Selline turuletulek oleks tõenäoliselt vähendanud modafiniili hinda. Modafiniiliturgude arengu analüüs pärast teiste geneeriliste ravimite tootjate turuletulekut mõni aasta hiljem kinnitab selle analüüsi õigsust.
- 249 Vaidlustatud otsuses sisalduvad tabelid, eelkõige tabel nr 21, näitavad tõepoolest, et kokkuleppe rakendamise perioodi lõpus, kui geneeriliste ravimite tootjad turule sisenesisid, langesid modafiniili keskmised hinnad oluliselt. Seega on väga tõenäoline, et samad tagajärjed oleks tekkinud ka siis, kui Teva ei oleks kompromissikokkulepet allkirjastanud ja oleks oma geneerilise tootega modafiniiliturgudele sisenenud varem.
- 250 Nagu väidab komisjon, saab tagajärgi hindadele täheldada alles pärast tegelikku turule sisenemist, kui konkurent tegelikult toimub, teades, et potentsiaalne konkurent ei langeta hindu.
- 251 Seega ei olnud komisjonil võimalik jälgida kompromissikokkuleppe tegelikke tagajärgi konkurentidele modafiniiliturgudel, võrreldes potentsiaalse konkurentsi olukorda, mis neil turgudel eksisteeris enne selle kokkuleppe sõlmimist, ja olukorda sellel turul pärast nimetatud kokkuleppe sõlmimist, mille puhul puudus potentsiaalne konkurent.
- 252 Selles kontekstis ei saa nõustuda hagejate argumentiga, et Teva ei oleks mingil juhul saanud modafiniiliturule siseneda, kuna ta oli nõustunud esialgse tõkendiga patendivaidluses, mis oli sel ajal Ühendkuningriigis pooleli. Sarnaselt komisjoniga tuleb märkida, et Teva nõustumine selle ettekirjutusega puudutas üksnes kõnealuse vaidluse kestust ning et komisjoni valitud vastupidine stsenaarium ei põhinenud mitte asjaolul, et vaidlus oleks jätkunud lõputult, vaid asjaolul, et kompromissikokkuleppe puudumise korral oleks Teva ja Cephaloni vaheline potentsiaalne konkurent säilinud kohtusse pöördumisega ning Teva tegeliku ja konkreetse võimalusega siseneda modafiniiliturule.
- 253 Samuti ei ole asjakohane hagejate argument, et komisjon ei ole vaidlustatud otsuses tõendanud, et Teva oli tegelikult sisenenud nende riikide turgudele, kus ta oli saanud turuleviimise load. Asjaolu, et Teva oli need load saanud, on näide sellest, et ta oli Cephaloni potentsiaalne konkurent modafiniiliturgudel, ja kaudne tõend selle kohta, et Teva oleks nendele turgudele sisenenud, kui ta ei oleks sõlminud Cephaloniga kompromissikokkulepet.
- 254 Mis puudutab hagejate argumente teiste modafiniili geneeriliste ravimite tootjate kohta, siis vastab tõele, nagu nähtub vaidlustatud otsuses komisjoni tehtud analüüsist, et need tootjad ei olnud kompromissikokkuleppe sõlmimise ajal veel valmis modafiniiliturule sisenema. Siiski ei ole vaidlustatud seda, et nad arendasid välja oma modafiniili geneerilisi ravimeid selleks, et nad saaksid lõpuks sellele turule siseneda. Lisaks oli kompromissikokkuleppe peamine tagajärg kõrvaldada Cephaloni ja Teva vahel eksisteerinud potentsiaalne konkurent, mis oli peamine konkurentsiot Cephalonile modafiniiliturgudel ajal, mil kõnealune kokkulepe sõlmiti.
- 255 Eeltoodust lähtuvalt tuleb teine väide põhjendamatusena tõttu tagasi lükata.

3. Kolmas väide, et ELTL artikli 101 lõiget 3 on vääralt kohaldatud

- 256 Kolmanda väite raames, mis on esitatud teise võimalusena, väidavad hagejad, et vaidlustatud otsuses on tehtud hindamisviga, kuna see sisaldab hinnangut, et kompromissikokkulepe ei vasta ELTL artikli 101 lõikes 3 ette nähtud erandi tingimustele.
- 257 Esiteks on hagejad seisukohal, et kompromissikokkulepe aitas parandada geneeriliste ravimite tootmist või levitamist. Esimesena oli see kokkulepe *ex ante* seisukohast mõeldud selleks, et kiirendada Teva varajast sisenemist geneeriliste ravimite turule realistlikus hüpoteesis, kus Cephaloni patendid osakeste suuruse kohta oleksid kinnitust leidnud. Teisena võimaldas kompromissikokkulepe äritehinguid, mis töid kaasa lisaväärtuse.
- 258 Teiseks on nende sõnul kompromissikokkulepe ja äritehingud kasulikud nii tarbijatele kui ka ühiskonnale tervikuna. Selles osas suurendas kompromissikokkulepe geneeriliste ravimite konkurentsi varem. Lisaks võimaldasid äritehingud Parkinsoni tõve põdevatel patsientidel kiiremini saada Azilecti ning teha kättesaadavaks suurema arvu modafiniilil põhinevaid tooteid ravimi toimeaine täiendava võimsuse pakkumise abil, millega välditi kolme modafiniilil põhineva suure väärtusega ravimi võltsimise ohtu.
- 259 Kolmandaks ei kehtestanud kompromissikokkulepe ühtegi piirangut, mis ei olnud eespool nimetatud tõhususe kasvu ja kasu saavutamiseks hädavajalik.
- 260 Neljandaks ei anna kompromissikokkulepe võimalust kõrvaldada konkurentsi kõnesolevate toodete olulise osa suhtes. Vastupidi, kõnealuse kokkuleppe eesmärk oli võimaldada Teval turule siseneda. Lisaks ei mõjutanud see kokkulepe kuidagi teiste geneeriliste ravimite tootjate pingutusi turul võistelda.
- 261 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.
- 262 ELTL artikli 101 lõige 3 näeb ette erandi ELTL artikli 101 lõikest 1, mille kohaselt lõikes 1 osutatud kokkulepped, mis vastavad lõike 3 tingimustele, ei ole keelatud.
- 263 ELTL artikli 101 lõike 3 kohaldamine eeldab, et täidetud on neli kumulatiivset tingimust. Asjaomane kokkulepe peab esiteks aitama parandada tootmist või kõnealuste kaupade levitamist või edendada tehnilist või majanduslikku progressi, teiseks jätma tarbijatele sellest tulenevast kasust õiglase osa, kolmandaks mitte kehtestama asjasse puutuvatele ettevõtjatele piiranguid, mis ei ole hädavajalikud, ja neljandaks mitte andma neile ettevõtjatele võimalust kõrvaldada konkurentsi kõnealuste toodete olulise osas suhtes.
- 264 Vastavalt nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [ELTL artiklites 101 ja 102] sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205) artiklile 2 lasub ELTL artikli 101 lõikest 3 „tulenevat eelist taotleval ettevõtjal või ettevõtjate ühendusel [...] kohustus tõendada, et kõnealuse lõike tingimused on täidetud“.
- 265 Seega on tõendamiskoormis ettevõtjal, kes taotleb ELTL artikli 101 lõikes 3 ette nähtud erandi kohaldamist. Sellegipoolest võivad nimetatud ettevõtja esitatud faktilised asjaolud kohustada teist poolt esitama selgitust või põhjendust, ilma milleta võib järeldada, et tõendamiskoormis on täidetud (vt selle kohta 6. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus GlaxoSmithKline Services jt vs. komisjon jt, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ja C-519/06 P, EU:C:2009:610, punkt 83 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 266 Nagu nähtub vaidlustatud otsuse põhjendusest 1269 ja järgnevatest põhjendustest, analüüsis komisjon käesolevas asjas ELTL artikli 101 lõike 3 võimalikku kohaldamist käesolevale juhtumile.
- 267 Komisjon leidis õigesti, et hagejate esitatud argumendid ja tõendid ei võimalda tõendada, et kompromissikokkulepe, sealhulgas sellega kaasnenud äritehingud, tõi kaasa piisava tõhususe kasvu.
- 268 Mis puudutab hagejate argumenti eespool punktis 263 mainitud esimese tingimuse kohta, et kompromissikokkulepe tõi Teva turule sisenemise kolm aastat varajasemaks ja võimaldas väärtuslikke äritehinguid, siis see tuleb tagasi lükata.
- 269 Nagu esimese väite analüüsimisel tõdeti, ei ole kompromissikokkulepe ja geneerilised õigused, mille Cephalon selle kokkuleppe alusel Tevale andis, toonud Teva sisenemist modafiniiliturgudele varajasemaks, vaid vastupidi lükkas seda edasi, ning seetõttu lükkas edasi ka konkurentsi nendel turgudel geneeriliste ravimite tootjate vahel.
- 270 Nõustudes kompromissikokkuleppega, loobus Teva katsetest siseneda modafiniiliturule sõltumatu ettevõtjana, kuigi ta oli juba välja töötanud modafiniili geneerilise ravimi, mis tema sõnul ei riku Cephaloni patentidest tulenevaid õigusi, ja mille ta oli isegi turule viinud ja mille kohta ta oli esitanud turuleviimise loa taotlused mitmes riigis. Seda järeldust ei muuda asjaolu, et Ühendkuningriigis Cephaloniga toimunud patendialase kohtumenetluse tulemus ei olnud kindel. Nimelt, nagu on märgitud eespool punktis 244, iseloomustab konkurentsi farmaatsiasektoris ka ravimite ja nende toimeainete patentide kehtivuse vaidlustamine.
- 271 Mis puudutab kompromissikokkuleppes sisalduvaid kaubandustehinguid, siis selgitas komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 1293–1298 seda, miks need ei aidanud kaasa modafiniili geneeriliste ravimite tootmise või levitamise parandamisele. Hagejad ei esita ühtegi argumenti, mis selgitaks, miks komisjoni esitatud põhjendus oli väär.
- 272 Igal juhul, isegi kui kompromissikokkuleppes sisalduvatel erinevatel tehingutel oli hagejate jaoks teatud äriiline väärtus või loogika, ei tähendanud need tingimata tõhususe kasvu, mis õigustaks sellele kokkuleppele erandi tegemist ELTL artikli 101 lõike 3 alusel. Kuna suuniste [ELTL artikli 101 lõike 3] kohaldamise kohta (ELT 2004, C 101, lk 97) punktis 49 on märgitud, et „tõhususe kasvu ei hinnata poolte subjektiivsest seisukohast“, siis saab sellega seoses arvesse võtta üksnes objektiivseid eeliseid.
- 273 Eeltoodust tuleneb, et komisjon leidis õigesti, et ELTL artikli 101 lõike 3 alusel erandi tegemise esimene tingimus ei olnud käesolevas asjas täidetud. Kuna ELTL artikli 101 lõikes 3 ette nähtud neli tingimust on kumulatiivsed, tuleb apellantide argumendid kolme ülejäänud tingimuse kohta tulemusetuse tõttu tagasi lükata.
- 274 Seetõttu tuleb kolmas väide tagasi lükata.

4. Neljas väide, mis puudutab hagejatele määratud trahve

- 275 Neljandas väites, mis on esitatud teise võimalusena, kinnitavad hagejad, et komisjon rikkus vaidlustatud otsuses õiguskindluse, tagasiulatuva jõu puudumise ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtteid ning *nullum crimen sine lege et nulla poena sine lege* põhimõtet, määrates neile suured trahvid. Esimeses osas paluvad nad need trahvid tervikuna tühistada. Teises osas palub Teva tühistada talle määratud trahvisumma suures ulatuses.

a) Neljanda väite esimene osa

- 276 Hagejad väidavad, et eespool punktis 275 mainitud põhimõtted kohustavad komisjoni hoiduma trahvi määramisest, kui asjaomased ettevõtjad ei saanud eeldatava rikkumise toimepanemise ajal mõistlikult ette näha, et kõnealune tegevus rikub liidu konkurentsioigust.
- 277 Hagejate sõnul oli see käesoleval juhul nii. Nimelt tegutsesid nad kompromissikokkuleppe sõlmimise ajal õiguslikus keskkonnas, kus ELTL artiklit 101 ei olnud seda liiki kokkulepete suhtes kunagi kohaldatud. Lisaks, kuna liidu konkurentsioiguses puuduvad pretsedendid ja komisjoni juhendid patendivaidluste lahendamise kokkulepete õiguspärasuse kohta liidu õiguse seisukohast, võis Teva õiguspäraselt tugineda Ameerika Ühendriikides kättesaadavatele suunistele.
- 278 Hagejad väidavad samuti, et kompromissikokkulepe ei olnud kokkulepe, mis eeldas originaalravimite tootjalt geneeriliste ravimite tootjale rahasummade maksmist. Kõik selles kokkuleppes sisalduvad tehingud põhinesid omaenda sõltumatutel ärilistel põhjendustel, mistõttu ei olnud selle kokkuleppe alus üks ja üldine turgude jagamise eesmärk. Lõpuks olid komisjoni hinnangud vaidlustatud otsuses vastuolus tema enda järeldustega, mis on esitatud seitsmendas aruandes patendialaste kokkulepete järelevalve ja kontrolli kohta, mis koostati farmaatsiasektorit puudutava uurimise raames määruse nr 1/2003 artikli 17 sätete alusel, et teha kindlaks esiteks põhjused, miks nimetatud sektoris väheneb innovatsioon, mida mõõdetakse ravimiturgudele sisenevate uute toodete arvuga, ja teiseks põhjused, miks teatavad geneerilised ravimid sisenesid neile turgudele hilinenult. Nimelt märkis komisjon selles aruandes, et originaalravimite tootjate ja geneeriliste ravimite tootjate vahel sõlmitud kompromissikokkulepete hindamine konkurentsioiguse seisukohast on keeruline.
- 279 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.
- 280 Kohtupraktikast nähtub, et ettevõtjale võib sanktsiooni määrata ELTL artikli 101 lõike 1 kohaldamisalasse kuuluva tegevuse eest, kui ettevõtjale ei saanud olla teadmata tema tegevuse konkurentsivastane laad, olenemata sellest, kas ta oli teadlik, et ta rikub aluslepingu konkurentsieeskirju. Seega piisab, kui ettevõtja suutis kindlaks teha, et tema tegevus oli ELTL artikli 101 lõike 1 seisukohast konkurentsivastane (vt selle kohta 25.märtsi 2021. aasta kohtuotsus Lundbeck vs. komisjon, C-591/16 P, EU:C:2021:243, punktid 156–158).
- 281 Kohtupraktikast tuleneb samuti, et kuigi õiguskindluse ja karistuste seaduslikkuse põhimõtted näevad ette, et liidu õigusnormid peavad olema selged ja täpsed, et puudutatud isikud saaksid ühemõtteliselt aru neist tulenevatest õigustest ja kohustustest ning toimida neile vastavalt, ei saa neid tõlgendada nii, et need keelustavad kriminaalvastutuse sätete järkjärgulise täpsustamise kohtupraktikast tulenevate tõlgenduste abil, tingimusel, et need tõlgendused on mõistlikult ootuspärased (25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Lundbeck vs. komisjon, C-591/16 P, EU:C:2021:243, punkt 166).
- 282 Esimese väite analüüsimisel märgiti, et kompromissikokkuleppe eesmärk oli vähemalt ajutiselt välistada Teva kui Cephaloni konkurent modafiniiliturult. Turult väljatõrjumise kokkulepped on aga turu jagamise ja tootmise piiramise äärmuslik vorm, mis on ELTL artikli 101 lõikega 1 sõnaselgelt keelatud.

- 283 Seega ei saanud hagejatele olla teadmata, et kompromissikokkuleppe sõlmimine – mis sisaldas konkurentsikeelu ja vaidlustamiskeelu tingimusi – oli liidu konkurentsioiguse seisukohast problemaatiline.
- 284 Hageja esitatud muud argumendid ei sea seda järeldust kahtluse alla.
- 285 Eelkõige ei ole asjakohane hagejate argument, et kompromissikokkuleppe sõlmimise ajal oli enamiku Ameerika Ühendriikide kohtute õiguslik seisukoht see, et patendivaidluste lahendamise kokkulepped ei rikkunud konkurentsioiguse norme. Nimelt on käesolevas asjas ELTL artikli 101 kohaldamise puhul oluline ainult liidu konkurentsioigus, mistõttu Ameerika Ühendriikide kohtute otsuseid ei tulnud arvesse võtta. Lisaks, nagu komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 1364 õigesti märkis, ei olnud Ameerika Ühendriikide kohtupraktika kompromissikokkuleppe sõlmimise ajal üksmeelne ja Federal Trade Commission (föderaalne konkurentsiamet, Ameerika Ühendriigid) vaidlustas Ameerika konkurentsioiguse seisukohast vastupidise makse eest sõlmitud kompromissikokkulepped, mistõttu hagejad ei saanud igal juhul tugineda selgetele suunistele, mis tulenesid Ameerika konkurentsioigusest.
- 286 Samuti ei saa nõustuda hagejate argumendiga, et vaidlustatud otsus oli vastuolus patendialaste kokkulepete järgimist ja kontrolli käsitleva aruande järeldustega. Asjaolu, et komisjon tuvastas selles aruandes, et originaalravimite tootjate ja geneeriliste ravimite tootjate vahel sõlmitud kompromissikokkulepetele antud hinnang oli konkurentsioiguse seisukohast keeruline, ei tähenda, et need kokkulepped jäid selle õiguse kohaldamisalast välja või olid sellega tingimata kooskõlas. Lisaks nähtub sellest aruandest selgelt, et komisjon leidis, et kompromissikokkuleppeid, millega nähakse *a priori* ette geneerilise ravimi varajane turule sisenemine, tuleb käsitada seda turule sisenemist tegelikult piiravana, kui see ei toimu viivitamata ja kui seda reguleerivad tingimused tühistavad praktikas kõik selle positiivsed tagajärjed konkurentsile. Just nii oli see aga kompromissikokkuleppe puhul.
- 287 Lisaks ei oma tähtsust asjaolu, et kompromissikokkuleppe sõlmimise ajal ei olnud komisjon sarnaste rikkumiste eest veel trahve määranud. Nimelt on juba otsustatud, et sümboolsest tasemest kõrgemate trahvide määramine ei riku õiguskindluse põhimõtet, vaatamata sellele, et kompromissikokkulepetega tõstatatud küsimused on uudsed ja keerulised ning puuduvad varasemad juhtumid (vt selle kohta 25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Lundbeck vs. komisjon, C-591/16 P, EU:C:2021:243, punkt 165).
- 288 Mis puudutab õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte väidetavat rikkumist, millele hagejad viitavad, siis olgu meenutatud, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt laieneb õigus tugineda õiguspärase ootuse kaitse põhimõttele igale eraõiguslikule isikule, kes on olukorras, kus ilmneb, et liidu haldusasutus on tekitanud tal põhjendatud lootusi, kusjuures selle põhimõtte rikkumisele ei saa viidata, kui ametiasutus ei ole talle andnud volitatud ja usaldusväärsetest allikatest pärit täpseid, tingimusteta ja ühtelangevaid kinnitusi (vt 8. septembri 2010. aasta kohtuotsus Deltafina vs. komisjon, T-29/05, EU:T:2010:355, punkt 427 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 289 Käesolevas asjas piisab, kui tõdeda, et hagejad ei väida ega ammugi tõenda, et komisjon on neile selliseid tagatise andnud.
- 290 Mis puudutab hagejate argumenti, et rikutud on tagasiulatuva jõu puudumise põhimõtet, siis piisab, kui märkida, et see ei ole millegagi tõendatud.

291 Lõpuks ei ole asjakohane hagejate argument, et kompromissikokkulepe ei tähendanud, et Cephalon tasus Tevale rahas. Esimese väite analüüsimisel on tuvastatud, et kompromissikokkuleppes sisalduvate äritehingute täitmiseks ette nähtud maksete ainus usutav selgitus oli veenda Tevat nõustuma nimetatud kokkuleppe piiravate tingimustega ja seega loobuma Cephaloniga konkureerimast modafiniiliturgudel võrdsetel alusel.

292 Seega tuleb neljanda väite esimene osa tagasi lükata.

b) Neljanda väite teine osa

293 Teises väiteosas heidab Teva komisjonile ette, et viimane määras talle täiesti meelevaldse ja põhjendamatu trahvi põhjusel, et rahalise väärtuse üleandmine ei olnud piisavalt kõrgel tasemel, rikkudes nii õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtteid.

294 Komisjon vaidleb Teva argumentidele vastu.

295 Kõigepealt tuleb meenutada, et suuniste määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punkti a kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (ELT 2006, C 210, lk 2; edaspidi „trahvide arvutamise suunised“) kohaselt võetakse arvesse karistatud rikkumisega seotud asjaomaste kaupade või teenuste müügiväärtust, et määrata kindlaks trahvide põhisumma. Need suunised näevad punktides 6 ja 13 ette, et müügiväärtuse sidumine rikkumise kestusega „kajastab üheaegselt rikkumise majanduslikku tähtsust ja iga rikkumises osalenud ettevõtja osakaalu“.

296 Kuid see meetod võib juhtumi eripäraseid asjaolusid arvestades mõnikord sobimatuks osutada. Nii on see eelkõige juhul, kui ELTL artikli 101 rikkumise eest vastutavaks tunnistatud ettevõtjal ei ole asjaomastel turgudel mingit käivet. Sellises olukorras on komisjonil õigus kasutada muud arvutusmeetodit kui see, mida on kirjeldatud trahvide arvutamise suunistes, ja vastavalt nende suuniste punktile 37 määrata asjaomasele ettevõtjale määratava trahvi põhisumma kindlaks kindla summana (vt selle kohta 22. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus AC-Treuhand vs. komisjon, C-194/14 P, EU:C:2015:717, punktid 65–67).

297 Käesoleval juhul ei ole vaidlust selles, et kompromissikokkuleppe – mis on turult tõrjumise kokkuleppe – enda eesmärgi tõttu ei tegutsenud Teva sellel turul rikkumise perioodil ning tal ei olnud seega sellel turul müüki.

298 Kuna komisjonil oli seetõttu võimatu võtta aluseks Teva müügist saadud käivet asjaomasel turul rikkumise ajal, siis võimaldas see eriline asjaolu tal trahvide arvutamise suuniste punkti 37 alusel jätta kõrvale neis suunistes sätestatud meetod.

299 On tõsi, et teistes kohtuasjades, mis puudutasid patendivaidluste lahendamise kokkuleppeid, mis rikkusid ELTL artiklit 101 ja mille puhul geneeriliste ravimite sektori ettevõtjatel ei olnud nende ravimite turgudel mingit müüki, määras komisjon trahvid väärtuse alusel, mille originaalravimite tootja oli geneeriliste ravimite tootjale üle andnud kui stiimuli jääda väljapoole asjaomaseid turge, hindamata geneeriliste ravimite tootja käivet.

300 Siiski ei olnud komisjon seotud oma varasema otsustuspraktikaga, kuna see praktika ei kujuta endast igal juhul trahvide arvutamise õiguslikku raamistikku (vt selle kohta 25. oktoobri 2005. aasta kohtuotsus Groupe Danone vs. komisjon, T-38/02, EU:T:2005:367, punkt 153 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 301 Lisaks selgitas komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 1386–1391, miks Teva trahv ei saanud tugineda väärtuse üleandmisele, mille ta oli saanud kompromissikokkuleppe ja selles sisalduvate äritehingute alusel. Nimelt oli väärtuse üleandmine integreeritud nendesse tehingutesse. Lisaks sellele, et kompromissikokkuleppe artiklis 2 nimetatud viiest tehingust nelja puhul oli keeruline täpselt hinnata Tevale üle antud väärtust, osutus see CEP-1347 andmete edastamise osas võimatuks. Asjaolude asetleidmise ajal oli see andmete edastamine Teva jaoks oluline stiimul nõustuda piiravate tingimustega, mida komisjon ei tohtinud Tevale määratud trahvi suuruse kindlaksmääramise staadiumis ignoreerida, sest vastasel juhul oleks kahjustatud selle trahvi hoiatavat mõju.
- 302 Arvestades eripära, mis seisneb selles, et Tevale üle antud väärtust ei olnud võimalik piisavalt täpselt hinnata, ning selleks, et saavutada rahuldav hoiatav tase, otsustas komisjon määrata Tevale kindla summaga trahvi.
- 303 Hagejad ei saa siiski väita, et tegemist on meelevaldse summaga.
- 304 Nimelt võttis komisjon Tevale määratud trahvi kindlakstegemiseks nõuetekohaselt lähtepunktiks Cephalonile määratud trahvi summa enne viimati nimetatud ettevõtja käibest 10% moodustava ülempiiri kohaldamist. Nagu nähtub ka vaidlustatud otsuse põhjendustest 1393–1395, leidis komisjon sellega seoses järgmist:
- Teva ja Cephaloni puhul oli rikkumise raskus ja kestus sama;
 - Tevale määratud trahv ei tohiks olla suurem kui Cephalonile määratud trahv, kuna tema saamata jäänud tulu oleks tõenäoliselt väiksem kui Cephaloni tegelik kasum;
 - arvesse tuleb võtta ka muid tegureid, näiteks asjaolu, et Teva oli suurem ettevõtja (2010. aastal, mis oli rikkumise viimane täisaasta ja aasta, mis eelnes Teva poolt Cephaloni tegelikule omandamisele), tema ülemaailmne käive oli 12,16 miljardit eurot, samal ajal kui Cephaloni ülemaailmne käive oli ligikaudu 2,12 miljardit eurot, ning et ta oli läbirääkimiste pidamiseks jõupositsioonis.
- 305 Osas, milles hagejad heidavad komisjonile ette õiguskindluse põhimõtte rikkumist, tuleb nende argument tagasi lükata. Nimelt, nagu nähtub eespool punktis 300 viidatud kohtupraktikast, ei ole komisjon oma varasema praktikaga seotud. Mis puudutab hagejate väidetud õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumist, siis piisab, kui märkida, et nad ei väida vastavalt eespool punktis 288 viidatud kohtupraktikale isegi seda, et komisjon oli neile andnud mis tahes viisil täpseid, tingimusteta ja ühtelangevaid kinnitusi arvutusmeetodi kohta, mida ta kavatses Tevale määratava trahvi summa kindlaksmääramisel kasutada.
- 306 Eeltoodu põhjal tuleb neljanda väite teine osa ja järelikult neljas väide osas, milles see puudutab hagejatele määratud trahvide tühistamist, tagasi lükata.
- 307 Kõiki eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb hagejate esitatud vaidlustatud otsuse tühistamise nõuded seega rahuldamata jätta.

B. Hagejatele määratud trahvide vähendamise nõue

- 308 Oma teises ja kolmandas nõudes paluvad hagejad Üldkohtul trahv tühistada või seda vähendada.

- 309 Mis puudutab konkurentsieeskirjade rikkumise eest trahvi määravate komisjoni otsuste kohtulikku kontrolli, siis täiendab seaduslikkuse kontrolli täielik pädevus, mis liidu kohtule on ELTL artiklist 261 tulenevalt antud määruse nr 1/2003 artikliga 31. See pädevus annab kohtule lisaks pelgalt karistuse seaduslikkuse kontrollimisele õiguse asendada komisjoni hinnang enda omaga ja järelikult määratud trahv või karistusmakse tühistada, seda vähendada või suurendada.
- 310 Üldkohus leiab oma täieliku pädevuse raames siiski, et ükski asjaolu, millele hagejad käesolevas asjas tuginesid, ega ükski avalikust huvist tulenev põhjus ei õigusta seda, et ta kasutaks ELTL artikli 261 ja määruse nr 1/2003 artikli 31 alusel oma täielikku pädevust komisjoni määratud trahvisummade vähendamiseks.
- 311 Seega tuleb hagejatele määratud trahvisumma vähendamise nõue jätta rahuldamata ja järelikult jätta hagi tervikuna rahuldamata.

IV. Kohtukulud

- 312 Kodukorra artikli 134 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hagejate kahjuks, jäetakse kohtukulud vastavalt komisjoni nõuetele hagejate kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kolmas koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Jätta Teva Pharmaceutical Industries Ltd ja Cephalon Inc-i kohtukulud nende endi kanda.

Schalin

Jaeger

Škvařilová-Pelzl

Nõmm

Kukovec

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 18. oktoobril 2023 Luxembourgis.

Allkirjad